

GENERALINĖ ASAMBLĖJA BAIGĖ 1993 METŲ DARBĄ

Šiandien, 1993 m. gruodžio 23 d. Jungtinių Tautų Generalinė Asamblėja paskelbė pertrauką savo darbe.

Asamblėjos Prezidentas Gajanos Ambasadorius Insanally trumpai apžvelgė trijų mėnesių JT darbą ir tarptautinę politinę bei ekonominę padėtį. Prezidentas pavadino pirmuosius sesijos mėnesius produktyviais, tačiau skatino nesilpninti pastangų reformuoti ir gerinti JT darbą. Tarp svarbiausių ateities darbų Prezidentas paminėjo būtinumą stiprinti kolektyvinio saugumo mechanizmą, kad tarptautinė bendrija galėtų "apginti valstybių-narių suverenumą ir teritorinį vientisumą nuo išorės puolimų." Tuo tikslu svarbu tęsti pradėtas diskusijas dėl Saugumo Tarybos sudėties pakeitimų, kad ji tiksliau atspindėtų dabartinės pasaulinės realijos. Norint plėsti JT ryšius su įvairiomis regioninėmis organizacijoms, pvz. Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Konferencija, prezidentas Insanally išreiškė savo norą kitų metų pradžioje New Yorke sušaukti šių organizacijų vadų pasitarimą.

Lietuvos delegacijai pirmoji šios sesijos dalis buvo aktyvi ir reikšminga. Rugšėjo pabaigoje Jungtinėse Tautose pirmą kartą lankėsi Lietuvos Respublikos Prezidentas Algirdas Brazauskas. Savo viešnagės New Yorke metu Lietuvos valstybės vadovas pasaulio bendrijai išdėstė savo šalies prioriteti-

nes užsienio politikos kryptis, susitiko su JT Organizacijos vadovu Generaliniu-Sekretoriumi Boutros Boutros-Ghali, bei visą eilę valstybių atstovų.

Lietuvos delegacijos atstovai aktyviai dalyvavo Asamblėjos darbe. Bendrų pastangų su Latvijos ir Estijos atstovais dėka Asamblėja antrus metus iš eilės visuotinu sutarimu priėmė rezoliuciją, palaikančią Baltijos valstybių siekius stiprinti saugumą savo regione, užtikrinant Rusijos kariuomenės greitą ir visišką išvedimą iš visų trijų valstybių. Lietuvos delegacija taipogi parėmė Estiją ir Latviją prieš Rusijos kaltinimus dėl tariamų rusakalbių gyventojų teisių pažeidimų.

Lietuvos įnašas buvo jaučiamas ir kitų klausimų svarstybose, tame tarpe: palaikant Bosnijos ir Hercegovinos nepriklausomybę, teritorinį vientisumą bei teisę į saviginą; skatinant greitesnį Rytų ir Vidurio Europos valstybių ekonominę integraciją į pasaulinę rinką; ir siekiant suteiktą tvirtą pagrindą Vienoje vykusios Pasaulinės žmogaus Teisių Konferencijos principams įkuriant JT Aukštojo Komisaro žmogaus teisių klausimams postą.

48-oji Asamblėja pramato vėl rinktis 1994 m. vasario mėnesį, toliau tęsti svarstybas Organizacijos finansiniais, administracinės reformos bei kitais aktualiais klausimais.

VIII Mokslo ir Kūrybos simpoziume Chicagoje susitiko du geri draugai: buvęs Lietuvos ambasadorius JAV Stasys Lozoraitis ir Seimo opozicijos vadas Vytautas Landsbergis. Pirmais buvo šio simpoziumo garbės komiteto pirmininkas.
Ed. Šulaičio nuotr.

L.S.T. Korp! Neo-Lithuania 1993-95 metų naujai išrinkta Vyriausioji Valdyba.
Sėdi iš kairės - Gražina Kasparaitienė - sekr., Vida Jonušienė - pirm., Daiva Meilienė - vice-pirmininkė. Stovi - Algis Augaitis - išdininkas, Vaclovas Mažeika - arbiter elegantiarum.
Alg. Augaičio nuotr.

KODĖL PAKEISTAS SEKRETORIUS ASPIN?

Gynybos sekr. Les Aspin buvo pirmas prez. Clintono vyriausybės narys, pasitraukęs dėl "asmeninių priežasčių". Pareigas jis dar eis iki sausio 20 d.. Pripažįstama, kad tų asmeninių priežasčių esama. Jis turi širdies negalavimų ir nešioja širdies plaukimų reguliatorių (pacemaker). Vienok, jam primetama ir daug klaidų. Jis atsisakęs siųsti šarvuotųjų dalinių į Somalijos sostinę Magadishu, kur pasaloje žuvo 18 amerikiečių karių. Jis kaltinamas ir gynybos reikalams skiriamų lėšų neapskaičiavimu. Neaiški buvusi jo linija Šiaurinės Korėjos atžvilgiu. Nežinia, kaip JAV gynybos departamentas turi reaguoti į korejiečių gaminamus bran-

duolinius ginklus.

Kritikai tvirtina, kad gynybos ir kartu užsienio politikos klausimuose nebuvo vienos linijos. Vieną dieną amerikiečiai žūva, gaudydami Somalijos karinį avantiūristą, o kitą dieną Amerikos karinis lėktuvas veža tą patį Somalijos generolą į Etiopijos sostinėje vykstančias derybas.

Kritika pasigirdo ir dėl JAV pažiūrų į dabartinę Rusijos valdžią. Maskvoje kai kurie vyriausybės nariai mato tik nekaltą avinėlį avinėlio kailyje, kai faktiškai ten dar stiprios imperialistinės, kolonijų susigrąžinimo siekiančios jėgos. Todėl prezidentas Clintonas ir paprašęs Apiną pasitraukti.

RASTAS GINKLAS, KURIUO BUVO NUŽUDYTAS VITAS LINGYS

"Respublikos" dienraščio vyriausiojo redaktoriaus pavaduotojas spalio 12 dieną buvo nušautas prie savo namų iš dujinio pistoleto, perdirbto į kovinį. Žudikai po to ginklą įmetė į Neris upę. Jie parodė vietą, kurioje ieškoti ginklo. Po beveik dvi savaites trukusios paieškos jis ištrauktas ir tapo vienu svarbiausiu daiktiniu įrodymu.

Kaltinimai dėl žmogžudystės prieš dvi savaites pateikti trims vilniečiams -

Igoriui Achremovui, Borisui Babičenkai, Viačeslavui Savickiui ir buvusiam vilniečiui, paskutiniaisiais metais Vokietijoje gyvenusiam vilniečiui Borisui dekanidzei. Visi jie priklausė vadinamajai "Vilniaus brigadai", kuri užsiėmė reketavimu. Tačiau manoma, kad jie nebuvo gaujos lyderiai, išskyrus Borisą Dekanidzę kuris įtariamas jos organizavimu.

Daugelis "Vilniaus brigados" narių, Vilniaus kriminalinės policijos duome-

nimis, pasislėpė užsienyje. Prieš kelias savaites vidaus reikalų ministras Romasis Vaitekūnas sakė, kad žurnalisto žudikų nustatymu teisėtvaros pareigūnai neapsiribos. Šiomis dienomis jis patvirtino, kad pradėtas platus šios brigados veiklos tyrimas.
ELTA

ATIDARYS KANALO TUNELĮ

Po šešerių metų sunkaus darbo ir vis kylančių išlaidų, 31 mylios tunelis po Lamanšo kanalu baigiamas prakasti. Anglija ir Prancūzija simboliškai atžymėjo šios pasaulyje didžiausios statybos užbaigimą. Toliau seks eksploatacijos fazė.

Eurotunnel b-vė, kuri tvarkys keliones šiuo tuneliu, žada pradėti pardavinėti bilietus pirmajai kelionei - sausio 12 d. Kovo 7 d. numatoma pradėti prekių pervežimą tuo tuneliu. Gegužės pradžioje tikimasi pradėti keleivinių traukinių susisiekimą, iki 180 vagonų junginiais. Kelionė tuneliu užtruksianti apie 35 minutes.

Tunelis bus iškilmingai atidarytas gegužės 6 d. - karalienės Elžbietos II ir Prancūzijos prezidento Francois Mitterand. Birželio mėn. greitieji Eurostar traukiniai tuneliu pradės keliones iš Londono į Paryžių, pakeliui sustodami Briuselyje. Iki šiol traukiniai perkeliama per Lamanšo kanalą keltais.
Ger. J.

Girdėta iš Vilniaus

• ŠVENTŲ KALĖDŲ PROGA SVEIKINA LIETUVOS PREZIDENTAS. Lietuvoje spaudoje paskelbtas Prezidento Algirdo Brazausko kalėdinis sveikinimas Lietuvos žmonėms:

"Lietuvių tauta, išskentėjusi amžius trukusias rūgandas, karus, okupacijas ir tremtį, sausio 13-ąją, nepaltžo. Jau ketvirtą kartą švenčiame Šventas Kalėdas atkurtoje nepriklausomoje Lietuvoje.

Šie – 1993-ieji metai – buvo ypatingi tuo, kad mus aplankė Jo šventenybė Popiežius Jonas Paulius II. Šventojo Tėvo atvykimas į Lietuvą – istorinis įvykis mūsų valstybės ir visuomenės gyvenime, sušildęs visus Lietuvoje gyvenančius žmones, paskatinęs kiekvieną dvasiniam tobulėjimui ir moraliniam atgimimui.

Nepastebimai vilnijanti laiko tėkmė atnešė mums Kristaus gimimo šventę – Šventas Kalėdas.

Tegul šv. Kalėdos atneša mums visiems taiką, ramybę, meilę ir džiaugsmą. Tegul pyktį, tarpusavio vaidus, pagiežą, neapykantą nustelbia atlaidumas, pasitikėjimas ir taikumas.

Tegul pasaulis dar kartą pamato, kad mūsų tauta sugeba siekti bendro tikslo – visų Lietuvos ir kitų kraštų žmonių gerovės"

• VILNIAUS ARKIVYSKUPO AUDRIAUS JUOZO BAČKIO SVEIKINIME SAKOMA: "Kalėdos kalba mums apie Meilę: meilę be išskaičiavimų, be reikalavimų, be ribų. Dievas atėjo pas visus žmones: pas vargšus ir turtingus, pas sveikus ir ligonius, pas gerus ir blogus, pas teisingus ir klaidingus. Jo gailėstingoje širdyje užteko meilės visiems žmonėms... švelnios kalėdinės melodijos, gaudžiantys bažnyčių varpai, šiandien mus kviečia atverti savo širdis didžiajai Dievo Meilei. Teištirpsta metų vargų sunešti ledai mūsų širdyse."

• SAJŪDIS REORGANIZAVO Į VISUOMENINĘ ORGANIZACIJĄ. Šeštadienį, vykusio Lietuvos Sąjūdžio ketvirtą suvažiavimo delegatai nusprendė, kad nuo šiol Sąjūdis bus visuomeninė organizacija, vienijanti nepriklausomybės įtvirtinimo šalininkus. Jos dalyviais galės būti demokratinių ir kitų politinių bei visuomeninių organizacijų nariai, taip pat asmenys, nepriklausantys jokioms organizacijoms. Tačiau į Sąjūdį nebus priimami LDDP nariai.

Sąjūdžio Tarybos pirmininku išrinktas 55 metų habilituotas istorijos mokslų daktaras Romas Batūra. Jis vadovauja katedrai Vilniaus pedagoginiame universitete.

Sąjūdžio reorganizavimą į visuomeninę organizaciją Vytautas Landsbergis įvertino kaip praktišką ir pamatuotą žingsnį, pirmiausiai reiškiantį atsisakymą eiti į būsimus rinkimus savarankiška politine jėga. Sąjūdis palaikys dešiniąsias partijas, tačiau nebus joms konkurentas, kaip iki šiol.

Vienoje iš suvažiavime priimtų rezoliucijų reikalaujama, kad savivaldybių ir Seimo rinkimai būtų surengti vienu metu ir įvyktų iki 1995 metų. Jiems rengiantis, taip pat sprendžiant kitus politinio, ekonominio bei socialinio gyvenimo klausimus, Vytauto Landsbergio nuomone, Sąjūdis padės konsoliduoti visas demokratines jėgas.

Grupės Sąjūdžio narių ketinimą Sąjūdžio pagrindu kurti savarankišką politinę partiją, Vytautas Landsbergis vadovino "kelių ambicingų žmonių atskilimu". Mėginimų sukurti Sąjūdžio dublerius būta ir anksčiau, bet iš to nieko neišėjo, pažymėjo jis.

• SUTARTIES SU LENKIJA PROJEKTAS BAIGIAMAS RENGTI, TAČIAU SVARBIAUSIAS JOS KLAUSIMAS NEIŠSPREŠTAS. Seimo pirmininkas Česlovas Juršėnas tikisi, jog artimiausiu metu, gal net šiomis dienomis, bus suderinta paskutiniai ginčytini Lietuvos ir Lenkijos sutarties straipsniai, išskyrus pagrindinį – dėl Vilniaus krašto likimo 1920 metais vertinimo. Šis klausimas, tikriausiai, bus dar diskutuojamas, jis gali ir neįeiti į sutarties tekstą, o paskelbtas atskira deklaracija.

Česlovo Juršėno nuomone, mažiausia keliantis ginčų baigiamoje rengti sutartyje turėtų būti straipsnis dėl kultūros paveldo vertybių abipusio grąžinimo. Kiek daugiau diskusijų gali sukelti susitarimas dėl paminklų, kapinių saugojimo bei priežiūros, bet ir šiais klausimais galimi kompromisai. Sunkiausias dialogas, tikriausiai, bus dėl lenkų tautybės Lietuvos piliečių vardų ir pavardžių rašymo oficialiuose Lietuvos dokumentuose.

• PRIEŠPASKUTINĖ RUDENS SESIJOS DIENA SEIME BAIGĖSI VIDURNAKTĮ. DAR ILGESNĖ GALI BŪTI PASKUTINIOJI. Po dviejų plenarinių posėdžių, vykusių visą dieną, gruodžio 22-ąją Seimas susirinko naktį dar kartą. Bet ir iki vidurnakčio jis taip ir nespėjo priimti Respublikos tarnautojų ir pareigūnų turto bei pajamų deklaravimo įstatymo. Tai bus padaryta, tikriausiai, šiandien. Tačiau jau dabar aišku, kad pajamos ir turta privalės deklaruoti daugiau kaip 40 kategorijų pareigūnai, – pradedant Respublikos Prezidentu, Seimo ir vyriausybės nariais, Konstitucinio, aukščiausiojo bei Aukščiausiojo teismo pirmininkais ir baigiant savivaldybių valdininkais. Įstatymas turėtų įsigalioti nuo Naujųjų metų. Tikimasi, kad padės kovoti su katastrofiškai didėjančia korupcija.

Dar audringesnės dienos tikimasi šiandien, paskutinę rudens sesijos dieną. Seimas turėtų baigti svarstyti Nepaprastosios padėties įstatymo projektą. Antradienį, balsuo-

Branduolinė galybė

JAV karinė žvalgyba jau kuris laikas įtaria, kad komunistinė Šiaurės Korėja gamina atominius ginklus. Ji turinti pakankamai plutonijaus vienai ar dviem bombom. Slaptos Š. Korėjos atominių tyrimų laboratorijos neprieinamos tarptautinėms kontrolės įstaigoms, nes Š. Korėjos valdžia inspektorių ten neįleidžia. Vakarų pasaulio galybės nesutaria, ką daryti. Vieni siūlo didinti politinį, diplomatinį spaudimą, skelbti ekonomines sankcijas. Kiti atsargiai kalba, kad reikėtų lėktuvais pulti įtariamą bombų gamybos vietas, sulyginti jas su žeme, kaip Izraelis padarė 1981 metais su Irako atominiu reaktorium.

Spėjama, kad JAV gynybos klausimu, Pentagono ir Baltuosiuose Rūmuose kilęs pasiūlymų skirtumas. Gruodžio mėn. sekretorius Aspin lankėsi Pietų Korėjoje ir ten paskelbė, kad nuo 1994 gruodžio mėnesio Pietų Korėjos gynybos ministerija perims bendrą JAV ir P. Korėjos karinių jėgų vyriausiąją vadovybę. Washingtone daug kas tam nepritarė.

Žinios apie Šiaurinės Korėjos užsispyrimą tapti nauja atominė galybe sujaukino ne tik Pietų Korėją, bet ir Japoniją, kuri paskyrė daugiau lėšų žvalgybos ir priešlėktuvinės gynybos reikalams. Pentagono jau sudarytas vadinamas DCI (Defence Counter-proliferation Initiative) planas. Numatoma stabdyti branduolinių (ar cheminių, biologinių) ginklų plitimą pasaulyje įprastomis taikingomis priemonėmis: diplomatija, sutartimis, sankcijomis ar grasinimais. O jei tai neduos vaisių, Š. Korėją pasiūlė inspektoriams apžiūrėti penkias laboratorijas, tačiau žvalgyba sako, kad tai ne tos įtariamos bombų gamybos vietos.

Gera valia, ramybė

Šiaurinė Airija sukelia didelį galvosūkį ne tik Britanijos, bet ir laisvosios Airijos vyriausybėms. Katalikai sudaro trečdalį Š. Airijos gyventojų, kurių dauguma reikalauja teritorijos sujungimo su laisvąja Airija pietuose. Jokie referendumai ar demokratiniai balsa-

jant dėl kai kurių jo strapsnių, Seimo opozicija išėjo iš salės. Jos lyderio Vytauto Landsbergio teigimu, įstatymo projekte daugiau kaip 10 kartų pažeidžiamos piliečių konstitucinės teisės. Vakar septynių dešiniųjų ir centro krypties partijų vadovai nusiuntė Prezidentui Algirdui Brazauskui laišką, prašydami nepasirašyti įstatymo, jeigu jis būtų priimtas. Jie siūlo įstatymą pasiūsti Europos Tarybos ekspertizei. Spėjama, kad LDDP balsų dauguma įstatymas šiandien bus priimtas.

Seimo pavasario sesija prasidės kovo 10 dieną, tačiau iki tol numatoma surengti 6-8 neeilinius posėdžius sausį ir vasarį.

Iš visur apie viską

Rašo Algirdas Pužauskas

vimai katalikams nenaudingi, nes šalies dauguma gyventojų tam nepritaria.

Smurtas, bombų sprogdinimai tęsiasi jau 15 metų, žuvo tūkstančiai žmonių. Britanija uždarė Šiaurinės Airijos parlamentą 1972 m. ir paskelbė "tiesioginį valdymą" iš Londono. Britų kareiviai patuliuoja Š. Airijos miestų gatves.

Todėl didelį susidomėjimą sukėlė gruodžio 10 d. britų premjero John Major ir Airijos premjero Alberto Reynolds slaptas susitikimas Belgijoje. Buvo paskelbtas daug vilčių sukėlęs memorandumas, kuris turėjo patenkinti ir katalikus ir protestantus. Deja, gruodžio 19 Belfaste vėl sprogo bomba, vėl buvo žmonių aukų, nors abiejų pusių bažnyčiose skambėjo giesmės apie taiką ir ramybę geros valios žmonėms. Slaptoji IRA grupuotė pasigyrė sprogdinusi tą bombą.

Dingusios gentys

Izraelitų legendose minima, kad iš hebrajų tikėjimo žmonių, iš kananiečių, kurie dabartinėse Izraelio žemėse atsirado 1200 BC metais, kažkur dingo 10 genčių. Viena tokių genčių buvo atasta Etiopijoje, iš kurios Izraelis atsivežė kelis tūkstančius tamsiaodžių. Jie buvo pripažinti tikrais žydais ir dabar gyvena Izraelyje "falašų" vardu. Neseniai Etiopijos sostinėje, prie Izraelio ambasados, palapinėse apsigyveno nemaža Somalijos pabėgėlių grupė. Jos vadai tvirtina, kad Somalijoje yra milijonai senovės hebrajų, kurie amžių slinkstyje tapo krikščionimis, tačiau dabar pageidauja grįžti į judaizmą ir keliauti į Izraelį, pagal Izraelio turimą "sugrįžimo teisę" įstatymą.

Buvęs Izraelio premjeras Yitzhak Shamir kartą pasakė, jog Izraeliui reikia daug žemių, nes laukiama daug imigrantų iš buvusios Sovietų Sąjungos. Tačiau dabartinė darbiečių vyriausybė, pamačiusi, kad sovietų imigrantai nelabai nori gyventi okupuotose arabų žemėse, o daugiau linkę spies-

tis į miestus, iš Etiopijos ar iš Somalijos išsileidžia tik Izraelyje artimus giminaičius turinčius asmenis. Kai rugpiūčio 9 d. Izraelin atvyko nauja tamsiaodžių 16 žmonių grupė, o kiti 12 žmonių atsikrdo iš šiaurinės Indijos, valdžia apgyvendino juos okupuotame Gazos pakrašty.

Etiopijoje esančios keturių milijonų "semitų Guihon" genties vadovai rašo prašymus Izraelio vyriausybei, kad juos perkeltų į "tėvų žemę". Izraelio imigracijos ministras Yair Tasaban pasakė, jog įsivežimas, remiantis tikrai keistomis legendomis, tokius skaičius naujų žmonių, greit pakeistų visą mūsų kultūrą ir šalies charakterį".

Neseniai Izraelio valdžiai nemalonumų sukėlė vienas sovietų imigrantų šeimos narys Lev Pesachov. Jis tarnavo Izraelio kariuomenėje ir buvo nušautas arabų "hamas" grupės partizanų. Laidotuvės įvyko jo gyvenamame mieste su visom karinėmis ceremonijom. Tik po laidotuvių vietinė spauda iškėlė, kad jo kūnas užkasas kapinių patvory, kur laidojami nusižudėliai, neaiškios kilmės asmenys, ne ten, kur kiti Izraelio kariai. Paaiškėjo, kad Pesachovo tėvas tikrai yra žydas, bet motina – ne. Kapinių vadovybė, gynybos ministeris ir pats premjeras Rabin atsiprašinėjo, kad padaryta klaida, įsakė kūną perkelti į naują, garbingesnę vietą, tačiau kareivio šeima pareikalavo palikti Levą ilsėtis, kur jis dabar yra.

Moldava nutilo

Buvusioji Besarabija, dabartinė Moldova, jau ištisi metai laikosi karo paliaubų. Nurimo demonstracijos, streikai ir reikalavimai, privedę prie 1991 m. rugpiūčio 27 dienos Nepriklausomybės atstatymo paskelbimo. Stebėtojai šioje tyloje įžiūri daug priežasčių: labai bloga Rumunijos ekonominė padėtis, rusų 14-toji Armija, stovinti už Dniestro upės, rytinėje Moldovos dalyje. Daugiausia – buvęs ir dabartinis komunistinis režimas, ieškąs Maskvos paramos ir 45 metų gyvenimas Maskvos imperijoje, surusinęs, nutautinęs daugybę žmonių.

Moldovų kilmės žmonės didžiuojasi savo praeitimi, savo garsiu karaliumi Steponu Didžiuoju, tačiau buvusios Besarabijos likimą

(Nukelta į 7 psl.)

(B.E. ELTA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

DIRVA TEL. (216) 531-8150
FAX. 216 531-8428

P.O. BOX 19191 CLEVELAND, OHIO 44119 - 0191
19807 CHEROKEE AVENUE • CLEVELAND, OHIO • 44119

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER
EDITOR: BALYS GAIDŽIŪNAS
DIRVA (USPS 157580)

Postmaster: Send address changes to DIRVA
19807 Cherokee Ave. Cleveland, OH. 44119-1091

Second-class postage paid at Cleveland, Ohio and additional mailing offices.
• Published Weekly by American Lithuanian Press & Radio Assn. VILTIS, INC. •
Subscription per year \$30.00 • Single copy 65 cents. Air mail overseas \$100.00 yr.
Prenumerata metams \$30.00, pusei metų \$17.00 • Oro paštu į užsienį
metams \$100.00 pusei metų \$55.00 • Atskiuro numerio kaina 65 centų • Straipsniai
pasirašyti pavarde, inicialais ar slapyvardžiu nebūtinai išreiškia redakcijos
nuomonę. • Nespausdinti straipsniai grąžinami tik autoriams prašant – Už skelbimų
turinį ir kalbą redakcija neatsako.

Ką laumės lemia

NAUJŲJŲ METU ANGOJE?

Juozas Žygas

Ir vėl nuplėšime kalendoriaus ir užversime gyvenimo knygos vieną lapą. Žemė ir toliau laikrodžio tikslumu, apie saulę kelias. Ir vėl ateis pavasaris, žydės gėlės ir žasų pulkai klegėdami į šiaurę kelias. Bet mūsų knygoje, tik tiek tų puslapių ir tiek tų pavasarių tėra! Tad tuos puslapius plėšiant, reikia susimąstyti. Gyvenimo eigos ir gamtos dėsnių mes negalime pakeisti. Tik tegalime žiūrėti, jog tie kalendoriaus puslapiai, kuriuos nuplėšime, kad nebūtų jie visai tušti.

Atėjus dvyliktai valandai, padangę nušvies fajerwerkų ugnys, pokšės šampano kamščių salvės, linkėjimai, bučiniai: "Pakelkim, pakelkim mes taure linksmybių..." ir šokančių poros. Dar prieš keletą metų, naujieji buvo sutinkami su Tautos himnu ir linkėjimais atgauti laisvę. Dabar jau laisvė atgauta, bet ar ateinantieji metai bus laimingesni, tai to nė vienas negalime žinoti. Negalime net laisvai laiškų pasveikinti Lietuvoje esančius. Kadangi dabar laiškų kontrolė yra griežtesnė, negu buvo Chruščiovo laikais. Tai ne tik mano vieno, bet daugelio patyrimas. Tik dabar jie kitu tikslu ir kitų pareigūnų yra kontroliuojami. Dabar jau "savi" dolerių ieško.

Praeityje buvo lengviau sužinoti ką Naujieji metai žada. Nes žmonių artumoje gyveno laumės, kaukai ir aitvarai. Tik reikėjo jais tikėti ir jų duodamus ženklus suprasti. Be to, žmonių problemos buvo žymiai paprastesnės ir ne taip sudėtingos. Merginoms daugiausiai rūpėjo ar piršliai atvažiuos. Kad nereikėtų ilgai dvejoti, tai išvakarėse reikėjo šiaudų kuokštę paimti. Geriausiai tuos, kurie buvo likę nuo Kūčių stalo – jeigu buvo poriniai, tai buvo galima piršlių tikėtis. O iš kurios

pusės jie atvažiuos, tai teirėjęs tik šunų lojimo vidurnaktyje pasiklausyti. Dabar reikalai yra kiek daugiau komplikuoti. Kadangi jau norime žinoti ne tik iš kurios pusės piršliai atvažiuos, bet kaip politiniai ir ekonominiai reikalai klostysis.

O šitie reikalai jau nėra kaukų ir laumių žinioje, tad ir atsakymus būtų sunkiau sužinoti. Tenka tik viltis, kad padėtis gerės. Tačiau tiems, kurie gyvena Lietuvoje ir kurie nėra prie lovio prilindę, mūsų linkėjimai mažai tereikia ir mažai tešildo. Ir mūsų tarpe yra daug tokių pensininkų, kurie neišgali vaistų nusipirkti. Tačiau ir jie retkarčiais su dešimke ar dvidešimt dolerių paremti galėtų, jeigu trukdymų nebūtų. Reikia žinoti, kad vyresnio amžiaus žmonėms sunku visas taisykles žinoti užpildyti.

Gal 1924 m. keli mūsų kaimynai gaudavo laiškus iš Amerikos, ir kaip kuomet rasdavo penkinę ar net dešimkę idėta. Artimesni ir tolimesni kaimynai apie tai žinojo. Manychiau, kad ir laiškanėšiai žinojo, bet niekuomet laišškai nedingdavo, kadangi tvarka buvo. Kurios, deja, dabar jau nebėra! Negalima tikėtis, kad Lietuvoje gausūs naftos telkiniai būtų atrasti ar, kad didelės užsienio investacijos staiga atsirastų. Bet pagrindinė tvarka, turėtų būti nedelsiant įvesta, kadangi jai nė užsienio patarėjų, nė investicijų nereikia. Žmonės, nors ir skurde gyvendami, turėtų jaustis, kad yra valstybė ir yra tvarka! Tad ir telinkime, kad ateinantieji metai tvarką ir ramybę atneštų. Kuomet bus tvarka, tai bus galima pradėti ir gyvenimą tvarkyti. O "Dirvos" leidėjams, darbuotojams, rėmėjams ir skaitytojams linkime laimingų, sveikų ir saugių Naujųjų Metų!

GRĖSMĖS LIETUVOS VALSTYBINGUMUI

Spaudos konferencijoje V. Landsbergis pasakė, kad svarbiausi pastarųjų dienų įvykiai – tai Tėvynės Sąjungos I suvažiavimas ir įvykę rinkimai Rusijoje. Šie du įvykiai yra susiję, nes Tėvynės Sąjunga pareiškė apie aiškią Rusijos grėsmę Lietuvai ir kritikavo LDDP, kuri apsimeta to nesuvokianti. Problema yra Lietuvos pasirengimas atsispirti tai grėsmei ar, gal būt, didinamas pasirengimas kapituoliuoti. Rusijos rinkimai rodo ekstremistinių jėgų stiprėjimą ir ėjimą į valdžią. Pats ekstremistų stiprėjimas nėra labai netikėtas. Galima padaryti išvadą, kad tai paskatino ne tik Rusijos vidaus reikalai, komunistinis paveldas, silpnumas populistinės propagandos atžvilgiu, bet ir Vakarų nuolaidžiavimas Rusijos ekspansionizmui apskritai, o tai ir yra paskatinimas visų tų, kurie eina į politiką grūdodami. Darosi įmanoma grasinti ne tik Rusijos viduje, bet tai yra praktikuojama ir Rusijos užsienio politikoje ir jei Vakarai pripažino "demokratinę imperializmą", tai jie gali susilaukti ir "demokratinio fašizmo". Visa tai liečia ir mus, sunku įsivaizduoti, kad Rusijos politika bent kiek švelnėtų ar demokratiškėtų, to tikrai nebus. O mūsų valstybinis nusistatymas yra silpnas, be nugarkaulio ir tai yra pagrindinis pavojus. Šalys, kurios yra susirūpinusios savo ateitimi, yra labai aktyvios Vakarų politikoje, tai yra Vidurio Europos šalys ir Lietuva turėtų būti jų tarpe, bet LDDP politika atsisako viešumo, neieško solidarumo ir nerodo jokios aktyvios politikos Vakarų sostinėse. Tėvynės Sąjungos suvažiavime buvo priimta rezoliucija, kurioje sakoma: "Kadangi Rusijos politika, įtakojama militaristinių ir imperinio nusiteikimo sluoksnių darosi vis kietesnė ir agresyvesnė, Lietuvai būtina turėti platesnę, visų partijų sutarimu grindžiamą nacionalinę politiką".

Atsakymas į klausimą, ar nereikėtų kuo skubiau priimti Nepaprastosios padėties įstatymą, V. Landsbergis pasakė, kad Opozicija nėra nusistačiusi prieš tokį įstatymą apskritai, tačiau šis projektas yra parengtas itin blogai ir yra nukreiptas prieš opozicines jėgas, o ne prieš užpuolimą iš užsienio. Prieš užpuolimą iš užsienio galima gintis tikrai solidariumu, visos visuomenės, visų politinių partijų grėsmės suvokimu, tačiau mūsų val-

džia dar nėra pripažinusi, kad grėsmė egzistuoja, ko gero bijoma, kad tai nepatiks Rusijai. Nepaprastosios padėties įstatymas negali būti priimtas paprasta balsų dauguma, nes tai yra įstatymas, kuris numato apriboti, pažeisti pagrindines žmonių teises ir laisves, ir tai liečia Konstitucijos pagrindus. Šis įstatymas turi būti svarstomas ir priimamas kaip Konstitucijos papildymas.

Atsakydamas į klausimą dėl Lietuvos įstojimo į NATO, V. Landsbergis pasakė, kad devynių partijų, tame tarpe ir LDDP, pasirašytame dokumente Prezidentas buvo raginamas padaryti pareiškimą dėl stojimo į NATO, tačiau Prezidentas to nepadarė. Klausimas yra atviras, visą laiką yra primenama, kad tokio klausimu Lietuvos politika turėtų būti ne vienpartinė, o tuo labiau ne mažos grupelės apie Prezidento politiką. O dėl p. Jursėno pasiūlymo spręsti stojimo į NATO klausimą referendumu, V. Landsbergis atsakė, kad referendumas vyksta savaime, jis vyksta pamažu, ir jis vyksta teigiama kryptimi, bet pareiškimą reikia priimti dabar. Visiems žinoma kiek laiko gali užtrukti referendumai ir kaip jie gali būti sužlugdomi. Tai klastinga p. Jursėno idėja.

Rasa Rastauskienė
Lietuvos Respublikos
Seimo Opozicijos atstovė spaudai

Štai, kurie padeda išlaikyti lietuvišką laikraštį

A t n a u j i n d a m i prenumeratą ir kitomis progomis Dirvai aukojo:

Mariūnas V., Cleveland 5.00
Pliodžinskas V., So Euclid . 20.00
Tamulionis R., St. Pete. B. .. 10.00
Jodinskas E., Detroit 5.00
Briedis J., W. Bloomfield .. 20.00
Raslavičius L., Elk Grove V. 10.00
Jonušas A., Palos Park 25.00
Guzaitis J., Peotone 5.00
Juskus N., Downers Gr. 20.00
Cukuras J., Chicago 20.00
Graužinis J., Chicago 20.00

Jakubonis S., Chicago 20.00
Juodvaldis A., Chicago 20.00
Vebrs P., Chicago 25.00
Rudokas S., Chicago 70.00
Šarkienė J., Omaha 5.00
Kasiuba P., Las Cruces 10.00
Skirmantas P.K. Glendale .. 20.00
Repeys A., Canada 20.00
Yurkus J., Canada 20.00
Cesna A., Cleveland 5.00
Zara K., Yucaipa 20.00
Heppner G., Mansfield 10.00
LB St. Petersburg skyrius 50.00
D.L.K. Birutės, Los Angeles skyrius 100.00
Gerutis A., Bern Šveicarija .. 15.00
A.L.T. Sėj. Daytona Beach ir apylinkių skyrius 50.00
Česna K., Worcester 15.00
Lileikis A., Norwood 11.00
Špakevičius J., Westwood .. 10.00
Mučinskas O., So. Boston . 10.00
Dabrėga J., Brockton 10.00
Januškevičius J., Centerville .. 10.00
Venckus J., Coventry 10.00
Kazlauskas W., Waterbury . 10.00
Bogushas C., Middlebury .. 20.00
Juodaitis M., Norwalk 10.00
Birutis S., Wayne 20.00
Česnavičius A., Richmond H. . 10.00
Žemaitis M., Amsterdam ... 10.00
Sulmar D., Springfield 10.00
Karaša A., Fallston 10.00
Tamulionis B.J., Surfside .. 20.00
Giedrikis St., Juno Beach ... 5.00
Jakubauskas J., Juno Beach . 20.00
Budinkas P., Juno Beach . 25.00
Mauritis B., St. Pete. 10.00
Rakauskas A., St. Pete. 10.00
Stasiūnas A., St. Pete. 10.00
Juška J., Stuart 20.00
Mikoliūnas A., Cleveland .. 20.00
Abraitis V., Cleveland 10.00
Žilinskas P., Lyndhurst 15.00
Skavičius J., Parma 10.00
Minkūnas R., Seven Hills .. 10.00
Laniauskas E., Richmond H. . 10.00
Vyšniauskas Z., Malvern ... 15.00
Bartkus S., Detroit 10.00
Mažeika V., Park Ridge 20.00
Šlitteris P., Waukegan 5.00
Čeputis K., Evanston 20.00
Ališauskas J., Berwyn 10.00
Gelažius J., Hickory H. 20.00
Trumpjonas M., Naperville . 20.00
Jurjonas A., Chicago 10.00
Kristopaitis B., Chicago 20.00
Dubinskas V., Chicago 20.00
Valiukėnas Š., Springfield. 25.00
Pamataitis E., Albuquerque ... 5.00
Vaišnys A., Los Angeles ... 10.00
Bimbiris A., Los Angeles .. 20.00
Sky V., Palos Verdes 20.00
Žilinskas P., Hemet 5.00
Reklys V., Walnut Creek ... 5.00
Garbauskas L., Canada .. 10.00
Maceikonis V., Elizabeth .. 20.00
Cleve. Lietuvių Pensininkų klubas 50.00
Dr. Butkus A., Shaker Hts. . 50.00
Lescinskis J., Dorchester ... 20.00
Rentelis J., Randolph 10.00
Geciauskas M., Manchester. 15.00
Liaukus V., Wethersfield ... 10.00
Vaitaitis H., Old Saybrook ... 5.00
Povilaitis P., Great Neck ... 10.00
Nagrodcki D., Woodbridge . 15.00
Zubavičius J., Sunny Hills . 25.00
Stepanuskas A., Juno B. 5.00
Mackiala D., Gulfport 20.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame

Waterview Properties
of the Palm Beaches, Inc.

MLS

Ray Staškūnas

LICENSED REAL ESTATE BROKER

11501 Ellison Wilson Road
North Palm Beach, FL 33408
SE Corner of PGA Bridge

407-622-5000
407-626-6562 res.
407-622-5966 fax

FOR YOUR FLORIDA REAL ESTATE NEEDS!!!

CALL 1(800) 369-7355

RŪPESTIS NAŠLAIČIAIS

Antanas Dundzila

Amerikiečių spaudoje būna skelbimų, prašančių padėti Korėjos, Filipinų ar kitų varge skęstančių Azijos kraštų našlaičiams, jiems aukojant kelis ar keliolika amerikietišų centų per dieną. Kai kurie skelbimai siūlo našlaidi "įsisūninti" – Jį reguliariai remti. Šį rudenį ir išeivijos spauda plačiai rašė apie labdarą ar paramą Lietuvos vaikams. Šiuo reikalu vieną permą metų lapkričio savaitgalį Washingtono kalbėta Lietuvos Ambasados ir JAV Lietuvių Bendruomenės suruoštoje informacinėje konferencijoje.

Lietuvoje šelptinų gyventojų yra nepaprastai daug: skaičiuojama, kad yra arti 10,000 našlaičių, 20,000 protiniai nesveikų vaikų, 200,000 žmonių su negalia... Jiems reikia pagalbos.

Tarp kitų pranešėjų toje 1992 m. konferencijoje kalbėjo dr. Albina Prunskienė. Jos veiklos programa buvo labai paprasta, tačiau labai patraukli. Yra remtinų našlaičių sąrašas. Amerikos gyventojas pasižada, pagal galimybes remti po vieną tokį našlaidi 150 dol per metus. Tai ir yra visas "įsisūninijimas", Amerikoje žinomas "forster parent" vardu. Aišku, rėmėjas savo iniciatyva su globotiniu gali užmegzti tiesioginius ryšius ir, pagal reikalą bei išgales, našlaidi remti daugiau bei kitaip. Laukiama, kad "įsūnytas" našlaidis būtų šelpiamas iki 18 metų amžiaus. Į konferenciją dr. A. Prunskienė su savim atsivežė tokių našlaičių anketas ir su dalyviais mielai turimomis žiniomis dalinosi.

Šios akcijos istorija prasidėjo 1991 metais Amerikoje lankantis Ponams Landsbergiams. Tuo metu viena savo pavardės nesutinkanti skelbti Amerikos lietuvė Gražina Landsbergienei įteikė didesnę pinigų sumą, kurią prašė panaudoti našlaičių šalpai. Iš tų pinigų buvo sušelpta net 40 našlaičių ir šiaip be tėvų globos paliktų vaikų, kurie buvo paimti iš našlaidynų ir apgyvendinti šeimose. Taip pat buvo padėta kai kuriems našlaidynams. 1992 ir 1993 metais šis darbas buvo išplėstas, šiuo metu remiami jau 58 vaikai. Dabar dr. A. Prunskienė norėtų, kad šia globa būtų aprūpintas 100 vaikų būrelis.

Veiklai plečiantis, susikūrė Vyt. Landsbergio Vardo našlaičių globos komitetas Amerikoje ir Lietuvoje. Čionykščio komiteto tikslas

yra rinkti aukas ir asmenis, kurie pasižadėtų remti šeimose gyvenančius našlaidius. Amerikoje komitetą sudaro dr. A. Prunskienė – pirmininkė, dr. E. Ringus, M. Remienė, J. Smilgienė, A. Kaminskienė, A. Šmulskštienė, V. Prunskienė, I. Kazlauskienė, D. Bažienė, D. Radzevičienė ir B. Jasaitienė. Komitetas glaudžiai bendradarbiauja su LB-ės Socialinių reikalų taryba.

Lygiagrečiai Lietuvoje veikia G. Landsbergienės vadovaujamas vaikų globos komitetas. Lietuvoje šio darbo talkininkai rūpinasi vaikų ir šeimų priežiūra, pavyzdžiui, kad šeimos ir našlaidiai vaikai vieni kitiems tiktų. Be abejo, rūpinamasi, kad nebūtų išnaudojimų, kad Amerikoje suaukoti pinigai nenubyrėtų.

Aukotojas gali gauti vaiko trumpą biografiją, foto, patirtį jo ar jos pomėgius, silpnybes, sveikatos stovį, globėjų būklę ir t.t. Galima su našlaidi globojančia šeima arba su pačiu našlaidiu susirašinėti, o buvojant Lietuvoje – aplankyti.

Šis darbas yra skatintinas. Kalėdų švenčių proga čia galėtų būti daromos našlaidiui–ei dovanos. Svastytina vienkartinė auka ar "įsisūninijimas". Pinigais auka gali būti bet kokia, o įsisūninijimo išlaidos nėra labai didelės... \$150 metams išsidalina į apie 40 centų dienai – tai Coca Cola stiklinės vertė ar iš automato mažas kavos puodelis, jau neieškant kokių kitų palyginimų. Suprantant, kad šalpos darbo apimtis plati, į šio įsisūninijimo programą gali jungtis ne tik pavieniai asmenys ar šeimos, bet ir bičiulių būreliai ar organizacijų skyriai. Štai, žinoma, kad krepšinininko Šarūno Marčiulionio pastangomis 1992 iš JAV buvo suteikta parama 100 našlaičių ir vaikų su įvairiomis negaliomis. Norintieji daugiau žinių, kreipiasi į dr. A. Prunskienę per LB-ės Socialinių reikalų tarybą – Našlaičių globą, Lithuanian Human Services – Orphan Fund, 2711 W. 71 Street, Chicago, IL 60629, telef. (312) 476-2655.

Nepamirština, kad, remdami vaikus materialiai, remiame juos ir dvasiniai.

Iš Lietuvos ateina stebinančių, širdį šildančių našlaičių globos pavyzdžių.

Štai, susidaro "šeimynos", kur tėvai, prie savo vaikų, paima dar net 4-6 našlaidius... Tokiose šeimy-

nose motina lieka namuose, nedirba ir auginą vaikus. Dabartiniu metu tokių šeimynų padėtis yra labai sunki.

Yra šeimų, kurios auginą našlaidius, neprašydamos mūsų tulkos. Viena tokia motina dr. A. Prunskienei rašė: "Ačiū Dievui, šiemet išsiverčiam geriau. Iš Jūsų gautus pinigėlius dedu į našlaidytės banko sąskaitą. Kai eis į Aukštąją mokyklą, o ar kokios nors nelaimės atveju, turėsiu sutaupyta centą."

Reikia padėti šeimoms, kurios auginą našlaidius invalidus, nes tokių išlaiky-

mas yra daug brangesnis.

Lietuvoje veikia ir našlaidynai, bet juose vaikai te gauna buitinį aprūpinimą, o tai ir viskas. Vaiko dvasiniu pasauliu našlaidynai rūpintis nepajėgia. Sulaukęs 18 metų toks jaunuolis išeina iš našlaidyno į gyvenimą, visai jam neparuoštas. Tokie individai sunkiai pri Tampa prie visuomenės. Bendrai imant, vaiko auginimas, globa šeimoje yra nepakeičiama. Jau pastebėta, kad iš prieglaudų išimtu vaikų mokslo lygis paprastai pagerėja.

(1993-XI-26)

BALFO DIREKTORIŲ SUAŽIAVIMAS PHILADELPHIJOJE

1993 m. spalio 22-24 d.d., po 20 metų vėl Philadelphiaje, įvyko Balso Direktorių Suvažiavimas.

Penktadienio vakare Sheraton Viešbutyje buvo vakariene ir susipažinimo pabendravimas su Balso Centro Valdybos pirmininke Marija Rudiene, direktoriais ir Philadelphiajos Balso Valdybos nariais.

Šeštadienį Kultūros Centre vyko posėdis, kuriame dalyvavo Balso Centro Valdybos pirmininkė, 8 direktoriai – dauguma jų atvykę iš Chicago, 20 įgaliotų atstovų ir Philadelphiajos Balso direktorius, pirmininkas ir Valdybos nariai. Posėdžiui sekriatoriavo Matonienė. Posėdis tęsėsi visą dieną. Kun. Anderlonio buvo sukalbėta Invokacija, pagerbti mirusieji. Sekė kalbos, direktorių pranešimai apie jų skyrių veiklą. Aptarti šalpos Lietuvai ateities reikalai ir priimta rezoliucija, kad Balso 50 m. suka tuvinis seimas įvyks Chicagoje 1994 metais spalio mėnesio pabaigoje. Buvo išrinktas naujas Philadelphiajos Balso skyriaus direktorius Juozas Majauskas. Jam įteiktas Balso garbės ženklelis. Juozas Majauskas išrinktas – mirusio New Yor-

ke direktoriaus Vinco Pada-variečio vietoje.

Vakare įvyko iškilmingi pietūs Lietuvių Namų vidurinėje salėje. Labai gausiai susirinko Balso remėjai ir svečiai – 220 žmonių. Invokaciją sukalbėjo kun. T. Burkauskas. Po pietų naujasis Philadelphiajos skyriaus direktorius Juozas Majauskas pasveikino visus ir išreiškė padėką Balso svečiams ir rėmėjams. Ypatin-gai dėkojo Carol Kaulinis ir John Misoni už jų didelių pa-ramą Balfui.

Vėliau įvyko Armonikos ansamblio koncertas. Jis buvo surengtas kartu su Lietuvių Namų Valdyba. Visas pelnas nuo koncerto ir pietų skirtas Lietuvių Namams.

Sekmadienį 10:30 val. r. Andriejaus parapijos bažnyčioje, buvo aukojamos šv. Mišios už A+J Justino Gečiausko sielą. P. Gečiauskas buvo ilgametis Balso valdybos narys ir darbų rėmėjas. Šv. Mišių aukoje prisiminti visi gyvi ir mirusieji Balso veikėjai ir rėmėjai. Balso suvažiavimui pritaikytą pamokslą pasakė kun. T. Burkauskas. Maldas skaitė Balso Valdybos Socialinių reikalų vedėja M. Raugienė. Jos malda, sukurta šiai pro-

gai, buvo labai jautri ir prasminga.

Bažnyčioje giedoto Violeta Bendžiūtė ir maldingai per šv. Mišias grojo ponai Kasinskai.

Mišių aukas atnešė J. Gečiauskienė, Balso Centro Valdybos pirmininkė M. Rudienė ir direktorius J. Majauskas.

Po šv. Mišių įvyko parapijos salėje suvažiavimo uždarymas.

Balso Centro Valdybos pirmininkė įteikė Balso garbės ženklelius kun. T. Burkauskui, J. Gečiauskienei, A. Gečiui ir Marijai Majauskienei.

Šis Balso Direktorių Suvažiavimas laikomas labai naudingu ir sėkmingu. Balso veikla dar labai reikalinga mūsų brangiai Tėvynei.

Marija Majauskienė

PRAŠO ATSLIEPTI

Mokslo ir enciklopedijų Leidykla Vilniuje ir Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centras Chicagoje, atsižvelgdami į Amerikos lietuvių nuopelnus, skubiai rengia Amerikos Lietuvių Biografijų Žinyną (Enciklopediją).

Siekiant įveikti informacijos stoką, šiuo metu šiam leidiniui medžiagą renka ir redaguoja į Lituanistikos Tyrimo ir Studijų Centrą iš Mokslo ir Enciklopedijų Leidyklos atvykusios redakcijų vedėjos Jonė Landzbergienė ir Jūratė Tamulaitienė. Visiems asmenims, kurių adresai yra žinomi, išsiuntinėjamos anketos. Anketų negavusieji, taip pat yra prašomi atsiliiepti ir apie save enciklopedinio pobūdžio žinias suteikti. Apie mirusiuosius žinias gali pateikti jų giminės ar draugai. Šis enciklopedinis leidinys apims 1944-1993 m. periodą.

Visi yra prašomi su atsiliiepimais daug neatidėlioti, kadangi redaktorės yra tik ribotam laikui čia atvykusios. Žinias siųsti: Lithuanian Research and Studies Center, Inc. 5600 South Claremont Ave. Chicago, IL 60636

Iš BALFo suvažiavimo. Pirmoje eilėje sėdi: O. Kreivėnėnė, M. Raugienė, M. Majauskienė, Balso Centro valdybos pirmininkė M. Rudienė, dir. F. Andriūnas, dir. J. Majauskas, J. Dantienė ir V. Jankienė. Antroje eilėje stovi direktoriai ir įgaliotojai.

KŪRYBA IR MOKSLAS

TREČIA LITURGINIO GIESMYNO LAIDA

Kazys Januta

Atkeliavo iš Lietuvos, ten šįmet popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymo Lietuvoje proga išleista, nauja knyga LITURGINIS GIESMYNAS. Spaudai paruošė kun. Kazimieras Senkus, M.M.S., bažnytinės muzikos magistras. Išleido Vilkauskio vyskupijos kurija. Parėmė Rottenburgo – Štutgarto ordinariatas, kurio žinioje kun. Senkus dirba Vokietijos lietuvių sielovados vadovu.

Giesmyno įžanginį žodį parašė vysk. Juozas Žemaitis, jo ir "imprimatur". Vyskupas aiškina: "Antrasis Vatikano susirinkimas paragino Dievo tautą aktyviai dalyvauti liturgijoje, ypač pabrėždamas giedojimo vertę. Vykstant liturgijos reformai ir pradėjus vartoti liturgijoje gimtąją kalbą, prireikė parengti tinkamą giesmių rinkinį, kad tikinčiųjų bendruomenė galėtų aktyviai dalyvauti šv. Mišių aukoje. Tikimės, kad šis kun. Kazimiero Senkaus giesmynas bus labai naudingas ugdant Lietuvoje liturginio bendruomeninio giedojimo tradicijas.

Dvi pirmosios giesmyno laidos buvo išleistos Vokietijoje. Šis pataisytas ir papildytas leidimas, gražiai vainikuojantis kun. K. Senkaus auksinį kunigystės jubiliejų, leidžiamas paties Jubilato pastangomis ir, jam tarpininkavus, Rottenburgo – Štutgarto Ordinariato finansinės paramos dėka".

Toliau vysk. Žemaitis pasakoja trumpai apie kun.

Senkų. Gimė jis 1917 metais Vilkauskio apskrityje. Mokėsi Vilkauskio kunigų seminarijoje, kunigystės studijas baigė Vokietijoje Vestfalijos Munsteryje. Kun. Senkus bažnytinės muzikos studijas baigė magistro laipsniu Romoje popiežiškajame bažnytinės muzikos institute (Liet. enciklopedijos dvidešimt septintame tome J. Žilevičiaus yra daugiau parašyta apie kun. Senkaus asmenį ir jo kūrybą).

Aiškindamas Giesmyno sudarymą, kun. Senkus rašo: "Šiam giesmynui yra atrinktos giesmės, kurios tinka liturginėms pamaldoms. Žodžiai, tekstas giesmyne yra dominuojantys – visų pirma jais išreiškiamos religinės tiesos. Tikinčiųjų vienu balsu giedamos melodijos tas tiesas pabrėžia ir garsiai skelbia. Bendruomeniškas vienbalsis giedojimas žmones vienija, drąsina, jiems padeda Dievą garbinti ir sielas gaivinti bei nuostabius Dievo darbus garsinti".

Toliau kun. Senkus išaiškina, kaip grupėmis giesmės suskirstytos. Kai kur tarmiški giesmių žodžiai palikti. Esama giesmių, kurių melodija įvairiose vietose giedama skirtingai, pvz.; "Graudūs verksmai". Giesmyne talpinti jų melodijas atsisakyta (Giesmių kaitos pavyzdžiu yra ir tai, kad "Graudžių verksmų" pradžios žodžiai kitokie, negu mūsų Ylakių parapijoje giedodavo. Giesmių žodžių ir melodijos pasikeitimai galė-

jo būti tuometinių giedorių kūrybos pasireiškimai. Vėl pavyzdžiais iš Ylakių. Buvo garsus giedojimo vadovas, anais laikais "Pravadyrium" vadintas Malakauskas. Dvejus akinius užsidėjęs, bažnyčioj nuo ankstyvųjų valandų iki mišparų ir litanijos pabaigos giedoriams vadovavo. Ir į laidotuves būdavo kviečiamas, bet buvo vienų pagiriamas, kitų papeikiamas, girdi, Malakauskas ir žodžius ir natą iškraipo. Jis ir gabus medžio meistras: Ylakių bažnyčiai gražiais medžio drožiniais papuoštus du altorius padarė. O savo ūkio lauke pastatė nuostabiai gražią koplytėlę su altorium. Gotikos sekimas. Telpa apie 20 žmonių. Ir per bolševikmetį koplytėlė išliko nesunaikinta.

Giesmyne yra 319 giesmių ir maldų. Iš jų 285 su gaidom, o kitos be gaidų, kaip kun. Senkus rašo, melodijos nesurastos arba dar nesukurtos. Giesmės įvairios – tai liaudies ir dailiojo žodžio menininkų kūryba:

D.L.K.Birutės draugijos Clevelando skyriaus pirmininkė J. Budrienė skaito nutarimą, kad Izabelė Jonaitienė pakeliama į Garbės nares. Greta I. Jonaitienės sėdi V. Macijauskienė.

V. Bacevičiaus nuotr.

Strazdelio, Maironio, Vaitkaus J. Tilvyčio, M. Gustaičio, Brazdžionio, Ylos, Kruminio ir kitų.

Poetų ir liaudies kūrybos žodžiams muziką yra parašę, arba buvusiąją harmonizavę, daugiau kaip 20 kompozitorių. Pradedant Č. Sasnausku, J. Naujaliu, M. Petrausku, S. Šimkum, J. Gruodžiu ir T. Braziu, toliau sąraše būtų vėlesniais laikais liturginės muzikos kūryboje pasireiškę: B. Budriūnas, J. Gaubas, B. Dvarionas, K. Kaveckas, B. Markaitis, F. Strolia, B. Matukaitė ir kt. Yra ir svetimtaučių kūrybos o vis

dėlto daugiausia pasidaryta paties Giesmyno sudarytojo kun. K. Senkaus. Jo yra šimtas su viršum giesmių, kurioms jis yra parašęs gaidas arba jau žinomas melodijas harmonizavęs – papildęs melodiją akordais pagal harmonijos taisykles.

Liturginis giesmynas, sakytume, yra stambokos maldaknygės formato, 11 x 17 centimetrų, 416 puslapių. Spausdinimui paruošė "Šviesos" leidykla Kaune, spaudos darbą atliko "Vilties" spaustuvė Vilniuje, išspausdinta 60000 egz. Kaina nepažymėta.

Lietuvos Tautininkų veiklai plėsti vajeaus komitetas gavo šias aukas

M. Kleinaitis,	St. Petersburg.....	25.00
K. Leknius,	Sun City.....	25.00
V. Aleksandrūnas,	Glendale.....	25.00
N. Mockuvienė,	Yucaita.....	10.00
V. Trumpa,	Santa Monica.....	25.00
C. Bogušas,	Middlebury.....	10.00
L.S.T. Korp! Neo-Lithuania,		500.00
Z. Strazdas,	Jupiter.....	20.00
A. Zenkus,	Webster.....	30.00
P. Račkauskas,	Dorchester.....	20.00
K. Čampienė,	Newtown.....	10.00
B. Vembrė,	Brockport.....	50.00
A. Petrauskis,	Rocky River.....	10.00
M. Remienė,	Westchester.....	50.00
H. Macijauskas,	Cleveland.....	20.00
S. Lazdinis,	Euclid.....	20.00
J. Giedraitis,	East Northport.....	20.00
A. Pečiulis,	Santa Monica.....	50.00
M. Vaišnys,	Philadelphia.....	15.00
J. Žygas,	Oak Lawn.....	25.00
Z. Juškevičienė,	Oak Lawn.....	50.00
A. Juodvalkis,	Chicago.....	50.00
S. Šimoliūnas,	Detroit.....	20.00
V. Numgaudas,	Harbert.....	10.00
B. Čeckus,	Dearborn.....	10.00
R. Petrulis,	Fort Lauderdale.....	100.00
A. Tumas,	Newbury Park.....	50.00
J. Kregždė,	Cincinnati.....	5.00
S. Rudokas,	Chicago.....	100.00
D. ir R. Bitėnas,	Bronxville.....	25.00
Z. Vyšniauskienė,	Malvern.....	25.00
J. ir A. Šulaičiai,	St. Petersburg.....	100.00

Visiems aukotojams nuoširdžiai dėkojame.

Illinois gubernatorius Jim Edgar pasveikino Balzeko muziejuje suruoštuose pietuose. Dr. John P. Lubicky už didelę pagalbą Lietuvos vaikams. Iš kairės: Stanley Balzekas, Dr. Lubicky, Gražina Liataud, Elena Keželis, Michal Grocholski – Lenkijos generalinis konsulas, Patricia Michalski – gubernatoriaus asistentė ir Vaclovas Kleiza – generalinis Lietuvos konsulas.

LAISVĖS VILTIS NEBLĖSTA GĖLOS ŪKANOSE

Ištikimas šuo atskyrė savuosius nuo priešų

Ir Amerikoje ir Lietuvoje išėjo nemažai knygų apie ginkluotą kovą prieš okupantus. Daugiau rašyta apie Dzūkiją ir Suvalkiją, o Vidurio Lietuva beveik pamiršta. O juk ir čia tekėjo kraujo upeliai, kuriuos sugėrė Panevėžio, Kupiškio ir Anykščių klonių ir miškų žemė.

Ir štai neseniai šią spragą užpildė Antano Šimėno, rezistencinių kovų dalyvio ir Vorkutos lagerio kalinio bei sukilėlio dokumentinė apybraiža "Vilties ir gėlos ūkanose", kuri išleista Panevėžyje 1993 metais.

Autorius savo darbą skiria žuvusiems ir gyviems, kurie kovėsi Lietuvos Vidurio lygumos vietovėse.

Vienos knygos skyrelis, skirtas partizanui Antanui Skunčikui, kuris kovojo prieš bolševizmą su šunimi. Šuo sugebėjo atskirti Lietuvos priešus ir išdavikus nuo savųjų.

Praėjo 46 metai kaip žuvo Antanas ir jo ištikimas šuo, o mes ir šiandien Lietuvoje, o daug kas ir Amerikoje, praradę politinę uoslę, neatskiriam draugų ir priešų, mylinčių Lietuvą, nuo mylinčių save Lietuvoje.

gyd. R. Grėbliūnas,
Sibiro tremtinys

ŽALČIO UŽKEIKIMO MİSLĖ

1945-ųjų pavasarį viskas buvo kaip ir kiekvieną pavasarį: vienas kitą perrėkdamis savo paprastutes giesmes vinguriavo paukščiai, suža-

liavo miškai, tik Lietuvos žmonėms nebuvo linksma: okupacija. Tuo vieninteliu žodžiu, tylutėliai ištartu, viskas pasakyta.

Tą pavasarį Antanas Skunčikas, atsisveikinęs su namiškiais, išėjo į mišką. Tik gerą kelio galą nuėjęs pamatė, kad eina ne vienas: iš paskos tylutėliai pėdino namų sargas – šuo.

– Eik namo, – pasakė šuniui Antanas. – Ten, kur aš einu, nebus linksma, drauguži.

Šuo pastatė ausis, suklusso, pasisuko į namų pusę. Suprato šeimnininko žodžius.

– Namo, namo! – Paragino šunį Antanas. Nesubarė, niekada jo nebardavo. – Eik namo, – pakartojo ir nuėjo neatsigręždamas.

Šuo pasisukinėjo vietoje, apibėgo ratą ir ėmė pėdinti namų pusėn, bet staiga apsisuko ir tekinas šuoliais pasivijo šeimnininką. "Ką aš su tavimi darysiu?" – klausė Antanas. Paglostė šunį: gauruotas draugužis buvo vienintelis gyvas ryšys su namais, gerų dienų prisiminimas...

– Tai neini namo, kvailiuk? Neini:

Atsisėdo ant griovio krašto, šuo prigulė šalia, padėjo snukį ant bato. – Neini, tai neini, žinokis...

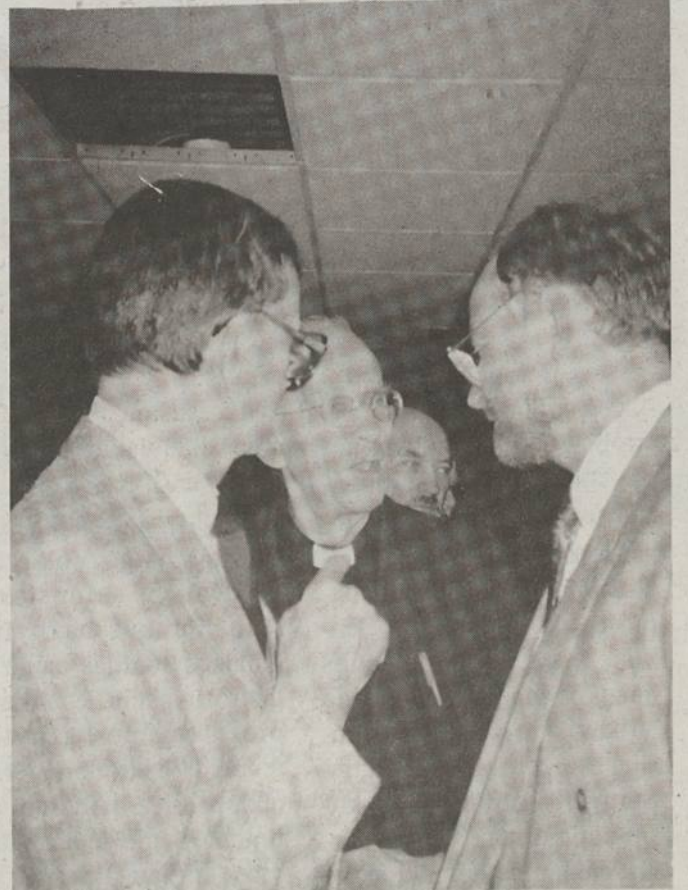
Šuo pakraipė galvą, atsisėdo, pažiūrėjo į akis. Viską suprato. Šunys visada viską supranta. Antanas glostydamas sakė:

– Pats pasirinkai, šunie, žinokis... Bus man blogai,

bus ir tau negerai.

Antanas dideliais žingsniais ėjo į sutartą su partizanais susitikimo vietą. Šuo sekė iš paskos, jau neatsigręždamas namų pusėn. Nuo tos dienos jis niekur ir niekada nepaliko savo šeimnininko nė per žingsnį. Visko išmoko, savo šuniška uosle pirmas pajusdavo pavojų. Ir tuojau pat pranešdavo: ne lojimu, o tyliu inkštumu, cyptelėjimu, ausų kryptelėjimu. Išmoko kiekvieną šeimnininko gestą suprasti. Tik nekalbėjo. Kam šuniui kalba, jeigu net žmonės štai jau ištisi šimtmečiai žmoniškos kalbos atsisakę – ginklais šnekasi. Galėtų kai ko žmogus ir iš šuns pasimokyti, o labiausiai – ištikimybės ir meilės.

1947 m. lapkričio 15 d. Antanas žuvo. Jį drauge su kitais nukautais partizanais apibėrė žemėmis netoli Ginučių kapų ir saugojo. stribai. Sekė iš pasalių, ar kas nors neateis kūnų pavogti. Netoliese perlytas rudens darganų staugė šuo. Žmonės neišdrįso prie žuvusiųjų prisitarti, tylomis kentė savo skausmą. Nesusekė ir nesulaukė artimųjų, saugumiečiai įsakė atkapstyti žuvusiuosius, liepė nuvalyti jų veidus ir, sumetę į mašiną, nuvežė Saldutiškį. Paguldė prie šventoriaus. Žmonės pracidavo pro šalį ne drįsdami ilgėliau stabtelėti ar ašarą nubraukti. Tik šuo tupėjo šalia šeimnininko ir laižė jo kruviną žemėtą veidą. Laižė ir staugė. Staugė taip, lyg pranašautų žudikams baisų galą. Staugė naktimis nenuitildamas. O dieną vėl tupėjo šalia nukautojo šeimnininko ir nie-

Žurnalistas Rimvydas Valatka po savo paskaitos Chicagos lietuviams Jaunimo Centro kavinėje kalbasi su vietiniais žurnalistais. Kairėje B. Juodelis ir kun. P. Daugintis. Ed. Šulaičio nuotr.

kam neleido prisitarti. Kažkas iš praeivių numetė jam duonos. Neėdė. Tada vienas stribų pabandė šunį nuvyti šautuvo buože. Kai šuo puolė stribą, įkibo į ranką iltimis, buvo nušautas. Čia pat, šalia šeimnininko. Šito kraupaus vaizdo, šuniškos meilės žmogui, matyt, neišlaikė ir stribų nervai: po kelių dienų nužudytuosius išvežė ir vėl užkasė už Saldutiškio kapinaičių, šiukšlynę. Dabar šioje vietoje – kapinės. Apie partizano ir jo šuns bičiulystę iki pat mirties gyvieji pasakoja gražią ir taurią, bet kraupią legendą. Apie išprotėjusį stribą, pradėjusį šaudyti visų kaimų šunis, ir apie dvi mirtis: žmogaus, išėjusio ginti savo namų, savo Tėvy-

nės laisvės ir... šuns, sekusio jam iš paskos. Kiek kartų šunelis perspėjo partizanų apie pavojų, iš toliausiai stribus užuosdavo, kiek kartų mirtis aplenkė Antano Skunčiko vyrus, šiandien jau niekas nepasakys, bet taip buvo. Buvo: Kaip ir anas saulėtas pavasaris, išeinant iš namų.

SAULĖLEIDŽIO SONETAI

A.a. Stasio Santvaro paskutinė poezijos knyga, išleista Vilties Draugijos, įrišta į kietus viršelius ir sukrauta Dirvos redakcijoje.

Knyga parduodama po 10.00 dol. ir gaunama šiuo adresu: DIRVA
19807 CHEROKEE AVE.
CLEVELAND, OH 44119

KĄSNIS JUODAI DIENAI

Kazys Simanonis

Dirvos konkurso pirmos premijos laimėtojas

IV

(Tęsinys iš praėjusio numerio)

Už ką, kam? Girdi, kariuomenei, kad apgintų pasaulinę revoliuciją. Cha! Mokytus ir turtingesnius žmones ištrėmė į Sibirą, kad valdžios nenuverstų. Cha!.. Ne valdžios nuvertimo bijojo, o svetimo gero jiems prireikė. Atsirėžė po dešimt hektarų, kas tik panorėjo. Va, Sviderskio kumetis Trumpa tuoj pat apylinkės pimmininku tapo ir pats sau geriausios dvaro žemės gabalą atsirėžė. Neilgai ponavo – po metų grąžinti teko.

Karo banga prašvilpė greitai, kaip pabaidytas paukštis. Dabar vokiečiai ponavoja, ir dirbti, ir krauti turtą nebėra noro. Ir litas, ir

rublis nuėjo, ir markė nieko verta. Iš nevilties žmonės varo naminę ir geria. Gers, ir jis, nes gyvenimo vistiek nėra, o išgėrus bėdų kaip nebūta.

Pagaliau kelelyje pasirodė laukti vyrai. Laikydami už pušelių šakų, Domas leidžiasi žemyn jau pramintu takeliu į Bako trobelę. Čia saugiau, toliau nuo smalsių akių ir ausų, ir liežuviai atsiriša. Čia be baimės gali samprotauti apie žmogaus gyvenimą ir laimę, apie revoliuciją ir bolševikus, apie rusą ir vokiečių. Nereikia nė protingojo Bako. Čia kiekvienas, stiklinę išgėręs ir lašinių užkandęs, tampa išminčiumi.

– Tabako atnešei, Adomai? – buvo pirmas Domo prašymas.

– Ir vėl Julijona iškraustė kišenes?

– Taigi, kad iškraustė...

– O tu jai tabako dulkių į arbatą pilk! Ar girdėjai anekdotą, kaip raudonarmietis savo draugui į batą š...?

– Girdėjau. Jau trečią kartą pasakoji.

– Pasakosiu ir ketvirtą, jei pritiks... Kortuok, Vincuk! Šiandien tau trys "vežimai", taigi, – vienas butelis.

Adomas išsitraukia butelį naminės, pripila stiklinę:

– Sveikas, Domai! Tau šeši "vežimai", taigi, – trys buteliai.

– Į sveikatą! Ar aš vieną skolingas?

– Skolingas ne man, o Barzdai. Kada jam užveši centnerėlių grūdų?

– Kai tik važiuosiu į malūną – užvešiu. Kitaip be Julijonos prie grūdų neprieisi.

– O lašinių?

– Šiandien nepasisekė...

– Kitą kartą, į kaminą įsisukęs, visą paltį griebk – gal neskaičiuos?

– Suskaičiuos, bet gal gyvo nesugraus!

– Jei Dievas neapleis, pelės nesuės!

– Šaltoka, – Adomas išmeta paskutinę kortą. – Kam pirmas "vežimas", tas eis malkų ieškoti – kursim ugnelę.

– Nėkursim, – Vincukas, pasiima pirmą "vežimą". – Sako, kad vokiečiai, pamatę ugnį žemėje, bombą meta.

– Ne vokiečiai, o rusas. Vokiečiai pagal žemėlapi ir kompasą į tanką pataiko.

– Najau!

– Norit, aš jums papasakosiu. Aš pats aname kare apkasuose utėles penėjau. Ir kad žinotumėt, viena kartą..., – Adomas ima pasakoti seniai girdėtą istoriją; niekas jo neklausio, tik vis smarkiau teškia kortą ant kortos.

– Na, sakiau, kad aš tau kastuvu per nugarą...

– Ne per nugarą, o per pilvą, – užbaigia žaidimą Vincukas.

Domas nemėgsta tokių posakių, bet nutyli, susigraudina ir susimąsto. Jie primena jam staigia jo tėvo Mykolo mirtį ir jo laidotuves.

Tėvas, kuriam buvo jau per aštuoniasdešimt, kartą speiguotą žiemos dieną su žentu Lukošiumi kirto miške medžius ir vežė juos namo statyboms: dviese nuleisdavo eglę, nugenėdavo ją, užkeldavo ant rogių, ir žentas vienas ją pargabendavo. Pasilikęs tėvas sukraudavo šakas, pailsėdavo. Šaltis spaudė virš dvidešimt, ir tėvas, sukūręs ugnelę, matyt, besišildydamas užsnūdo. Grįžęs į mišką, Lukošius rado jį sustingusį, nebegyvą. Pasklido kalbos, kad žentas jį užmušęs ar kitaip nugalabijęs, kad galėtų pats vienas paimti ūkį į savo rankas. Atvykęs gydytojas su nuovados viršininku, nerado smurto žymių, ir kalbos nutilo.

Laidojo jį visas kaimas

TEGU SKAMBA MŪSŲ DAINOS PO ŠALIS PLAČIAUSIAS!

Susitikimai su lietuviais Rusijoje
K. Kedaitis praneša iš Maskvos

Spalio 24 d., Lietuvos Respublikos ambasadoje Maskvos lietuviai susitiko su ką tik grįžusiais iš Sibiro gastrolių Vilniaus mokytojų namų folklorinio ansamblio "Krivulė" saviveiklininkais. Vilniečių mokytojų pasiuntiniai su koncertais aplankė Novosibirsko, Barnaulo, Tomsko, Krasnojarsko tautiečių bendruomenes, daina, šokių jiems padovanodami daug šviesių ir neužmirštamų akimirkų.

Vilniečiai čia, ambasadoje, pirmiausia aplankė lietuviškosios gimnazijos "Šaltinėlis" auklėtinius. Apžiūrėję jų rankų darbų ir piešinių parodėlę, mokytojai saviveiklininkai ir kartu su jaunaisiais tautiečiais pasilinksmino, padainavo, prasisuko ratelių kūryką...

O ambasados svetainėje "Krivulės" artistai susirinkusiems Maskvos lietuviams pakartojo nemažai tų dainų, kurias jie atliko susitikimo metu su tėvynainiais Sibiro platybėse... Čia, bičiuliškoje aplinkoje, prie kavos puodukų, buvo susitarta: Vilniaus mokytojų namų artistų ir Maskvos lietuvių susitikimai dažnės!

Atsisveikinant, vilniečiams ir maskviečiams vieni kitiems spaudžiant dešines, aš paprašiau ansamblio meno vadovą mokytoją Petrą Kvedarą keliais žodžiais pasidalinti apie šio, Lietuvoje

gerai žinomo, muzikinio kolektyvo veiklą su "Dirvos" skaitytojais.

"Aš esu muzikos ir dainavimo mokytojas", – pasakoja Petras Kvedaras, – "chorvedybos specialybę įsigijau Vilniaus pedagoginiame institute. "Krivulės" kolektyvui vadovauju ketvirtus metus, o pats kolektyvas dvigubai vyresnis... Jį sudaro 34 žmonės: mėgstantys meną, dainą, šokį, tautosaką, mokytojai, kultūros įstaigos darbuotojai. Mūsų tarpe yra kitų specialybių žmonių – medikų, darbininkų, valstybinių organizacijų tarnautojų. Dainų, šokių, žaidimų ir ratelių mokomės iš gyvų Vilnijos ir Dzūkijos žmonių, dar atsimenančių savo krašto papročius, dainas ir istoriją. Vilnija, ilgai kentusi carinę priespaudą, buvo lenkų okupuota, pergyveno lietuvių persekiojimą. Tai paliko gilų atspaudą ir žmonių dvasinėje kūryboje, tautosakoje. Du kartus Vilnija pabuvojo ir "Sovietų rojuje". Tiek pat kartų tremtinio duona sotintis teko ir aktyviausiam dainų rinkėjui Juozui Averkai, visu šimtu dainų papildžiusiam kolektyvo repertuarą. Taip kolektyvo narių surinktų ir išmoktų mūsų repertuare yra per 400 dainų, ratelių ir žaidimų.

Pirmą tolimesnę išvyką padarėme dar šiais metais.

Kolektyvas, pasidalinęs perpus, Vasario 16-tosios proga koncertavo Sankt-Peterburgo ir Murmanko tautiečiams.

O dabar dvi savaites praleidom, svečiuodamies pas Sibiro lietuvių. Penkias dienas graudžiai malonios Vilnijos ir Dzūkijos dainos skambėjo Novosibirsko, Branaulo ir Krasnojarsko tautiečių susibūrimuose. Susitikimai su lietuviais Sibiro platybėse padarė mums ir jiems neišdildomą įspūdį, išspaudė ne vieną džiaugsmo ašarą, kad Nemuno kraštas laisvas, kad nukrito sovietinės okupacijos pančiai... Bet vis tiek Tėvynė

jiems liko toli, sunkiai pasiekiamą. Jautėme tą jų širdyse nešiojamą kartėlį, kad kol kas negali išsipildyti dainos "Leiskite į Tėvynę, leiskite pas savus..." žodžių prasmė: sunkiai sprendžiamas tautiečių į Tėvynę grįžimo klausimas.

Aš norėčiau patarti Lietuvos Seimo ir Vyriausybės nariams pasisvečiuoti pas Sibiro lietuvių. Gal tada šis, pats didžiausias jų gyvenimo ledynas ištirptų greičiau... Tėvynė juos sutiktų su skambančia vyturio daina. Aš už tai, kad "mūsų dainos skambėtų po šalis plačiausias!"

Iš visur apie viską

(Atkelta iš 2 psl.)

nulėmė 1939 m. Ribbentropo – Molotovo paktas. Stalino laikais Sovietų Sąjunga, atrėžusi nuo Ukrainos prie Dniestro upės, siaurą teritoriją ruožą, įsteigė ten Autonominę Moldavijos tarybų respubliką. Vėliau, Hitlerio – Stalino draugystės metais, Maskva gavo ir didesnę Besarabijos, Rumunijos valdytą dalį.

Pokario metais Maskva dėjo daug pastangų Moldovos žmones surusinti. Čia vyriausiu politiniu komisarų buvo ir vėliau į pačias Kremliaus viršūnes iškilęs Leonidas Brežnevas. Jo valdymo laikais į Moldovą buvo privežta daug rusų. Moldovoje apie 39 procentai kalba rumunų kalba, 28 proc. – ukrainiečių ir 26 nuoš. – rusų. Yra kiek bulgarų, gudų ir kt.

Dabartinis Moldovos

prezidentas Mircea Snegur, nors pats rumunas, pataikauja Maskvai, savo kalbose pabrėžia, kiek Moldova gauna žaliavų ir naftos iš Rusijos (vien šiais metais gavo už 35 milijonus rublių). Jam pritaria ir kiti aukšti šalies vadovai, gerai įsikūrę komunizmo valdžios metais. Daug jų nemoka skaityti lotynų raidėmis, užaugę prie kirilicos raidžių.

Japonai pirks ryžius

Japonijos premjeras Morihiro Hosokawa paskelbė gruodžio 13 d., kad vyriausybė nutarė nebedrausti importuoti Japonijon užsienio ryžių. Prieš šį nutarimą demonstravo japonai ūkininkai, ypač ryžių augintojai. Sakoma, kad jų parama buvo pagrindinė japonų liberalų partijos finansuotoja. Partijai suskilus, dabartinė

vyriausybė pasidarė mažiau priklausoma nuo ryžių augintojų balsų ir pinigų. Draudimas importuoti ryžius daug kainavo Japonijos gyventojams, nes užsienyje jie pigesni.

Valdžios subsidijos tapo debatų šaltiniu. Spauda iškėlė juokingą pavyzdį, liečiantį Yubari salos auginamus arbūzus. Kai išseko tos salos anglių kasyklos, kai užsienio akmens anglis tapo pigesnė už pačių japonų anglių, salos gyventojai nutarė auginti arbūzus. Kritikai nurodė, kad salą pati šalčiausia iš visų Japonijos salų, pačioje šiaurėje, kad žiemą ten dideli šalčiai, žemė pavirsta į granitą.

Japonijoje žmonės arbūzus labai mėgsta ir Tokijo gyventojai mokėdavo iki 92 dol. už Yupario arbūzą. Vėliau paaiškėjo, kad arbūzų augintojai gaudavo iš centrinės vyriausybės po 1 milijardą jenų subsidijos.

Amerikoje auginti ryžiai yra per pus pigesni už japonų augintus. Jau tą pačią dieną, kai buvo paskelbtas vyriausybės nutarimas nedrausti užsienio ryžių, televiziją rodė uoste iškraunamus maišus su užrašais "Kalifornijos ryžiai".

DĖMESIO!

Dar turime pilnus komplektus: Lietuvių Enciklopedijos – 37 t., Enciclopedia Lituanica – 6 t., Vinco Krėvės raštai – 6 t. Taip pat siunčiame į Lietuvą per agentūras, kaina 60-80 ct. už svarą. Teirautis: J. Kapočius,

P.O. Box 752

Cotuit, MA 02635

tel. 1-508-428-6991.

labai iškilingai, gražiau už kitus. Senu papročiu kiekvienas pylė po saujelę žemių į jo kapą, o keliese dirbo su kastuvais. Baigdamas kasti, Adomas, truputį išgėręs, nei iš šio, nei iš to pasakė: "Toks garbingas žmogus buvo, o aš jam vistiek kastuvu per nugarą". Niekas tada nekreipė dėmesio į girtą žodžius, o vis dėlto pasakis įstrigo daugelio atmintyje. Jį pavartoja ne vienas, prisimindamas mirtį.

Šį vakarą dar ne kartą jie būtų laidoję vienas kitą, jei ne Julijona, staiga pasirodžiusi trobelės angoje su gumbuota lazda rankoje.

– Domai, eik namo, – ištarė ji kietai, įsakomu tonu.

Domas, šiek tiek patylėjęs:

– Ko aš ten nemačiau, ko negirdėjau...

– Ko tu, Julijona, kimbi prie jaunų vyrų? Tu mane kvieštam – būtų kaip tik, – Adomas šypteli kandžiai.

– Tu patylėk, bolševiko išpera! Prisigėrei kaip kiaulė, nors nekriuksėtum!

– Aš – bolševikas! Tu, ponia Julijona, prikask liežuvį apatiniais dantimis, jei viršutinių nebėra, o tai prisišauksi tikrą bolševiką – Trumpą. Jis tau numaus paskutinį sijoną – nepažiūrės, kad amerikoniškas!

– Nam, Domai, šliaužk namo, – Julijona pagraso lazda. – Susidėjai su girtuoklių kompanija ir į ką tu dabar tapai panašus? Ne ūkininkas ant valako, o nusilakęs valkata!

– Aš esu toks, kokio tau reikia...

– Ar aš tau liečiau gerti? Ar darbo namuose nėra, ar vietos maža? Aš tau kaip tvosiu lazda per nugarą, tuoj surasi kelią namo!

– O tu, tetulyt, nesimokuok per daug, – įsiterpė iki tol tylėjęs Vincukas, – kam lazda per nugarą, o kam ir kastuvu per pilvą pats laikas.

– Jis, matai, man kastuvu per pilvą! Aš jums visiems, girtuokliai neraliuoti, užtvočiau per nugarą, tik lazdos gaila. Jūs visi šitoj

duobėj pirma manęs pastip-site, ir varnos kaukeliu išnešios. Tokiems šventoj kapinių žemėj vietos nebus!

Domas numeta kortas ir nerangiai atsistoja:

– Paskolink, Adomai, tabako dar vienai suktinei.

– Namie rasi, – Julijona šiek tiek atlyžta.

Domas vis dėlto susisuka suktinę, prideda ją į dar rusenančios krosnelės žarijas ir, giliai sukišęs rankas į kelnių kišenes, pajuda namo.

.....

Namuose Julijona kalbėjo šiek tiek atslaidžiau.

– Ko tau trūksta, Domai? Ar valgyt neturi, ar neapsirengęs? Ar svimas ne pilnas grūdų, o tvartai gyvulių? Gal tau reikia mergų? Šito aš neprileisiu... Ir ne tiek dėl savęs, kiek dėl žmonių kalbų...

– Mergų man nereikia. Jei norėčiau, susirasčiau.

– Gerti reikia! Juk tu nustipsi be laiko. Ar nežinai, kuo pasibaigė Snarskio gyvenimas?

– O kam man toks gyvenimas?

– Koks?

– Po tavo padu: nei žodžio nepasakysi, nei darbo nepadarysi – tik rėki, keiksojies kaip paskutinė kaimo boba!

– Va, kaip tu užgiedojai! Aš ir nežinojau, kad tu tokios poniškos "natūros", kad ir žodžio pasakyti negalima. Jei ne mano kieta ranka, argi mes būtume tokius namus pasistatę, tiek gyvulių prisiauginę, tiek turto susikrovę?

– Visa tai – ne mano, nors, va, šitom rankom, o ne tavo liežuviu padaryta.

– Tavo, mano... Čia mūsų abiejų. Ir juodai dienai dar kaipą turim – pats žinai.

– Nemačiau aš tavo aukso baltą dieną, nematysiu jo ir juodą.

– O kam tau matyti? Jis paslėptas taip, kad nė šuo nesuoustų. O jeigu... Jeigu man tektų pirmai mirti, pasakysiu: pakasinėsi ir atrasi. Reikėjo seniai pasakyti, kas

graužia tau širdį.

– Ar tu man leidai išsižioti?

Taip tiesiai, be baimės ir atvirai Domas kalbėjo pirmą kartą. Taip atslaidžiai, be pykčio ir grubių žodžių Julijona bandė palenkėti Domą į savo pusę, sakytum, pateisinti savo charakterį ir gyvenimo būdą. Ir vienam, ir antram aiškėjo, kad lazda buvo perlenkta – reikėjo atleisti abu galus, kad nelūžtų.

.....

Bėgo metai. Žingsnis po žingsnio Domas baigė nešti penktą savo amžiaus kryželį, Julijona – septintą. Ir amžius, ir laikas juos po truputį suartino.

Laikas! Laikas buvo toks, kad per daug nepasikaprizinsi. Dažnai teko tartis, kaip išsisukti, ką daryti, kad išgyventum.

Praūžus antrajai karo bangai, sovietinei armijai vėl okupavus Lietuvą, prasidėjo teroras, kokio taikus Dagilių kaimas nematė šimtmečiais.

(Bus daugiau)

KALĖDINĖ DVASIA LIETUVIŲ FONDĖ

Ramona Steponavičiūtė

Be išpėjimų, be ligų ruošos darbų, be balsavimų bei nuomonės apklausų, mūsų pasaulis keičiasi. Tačiau, prieš likimo staigmenas lieka bejėgiai tik tie, kurie nesupranta jog jų padėtis dalinai priklauso nuo jų reakcijų ir gyvenimo sąvokos.

Neperseniausiai Lietuvių fondas ilsėjosi ant praeities laurų. Nuo Fondo įkūrimo gerai veikę garsinimai tebe pasiekė vyresniąją kartą, bet nebeturėjo įtakos jaunesniųjų tarpe. Fondo naujų bei jaunų narių skaičius vis mažėjo, o įamžintų mirusiųjų skaičius didėjo. Prieš penkis metus jokia organizacija nesitikėjo, kad Lietuva beveik akimirka išsilaisvins, kad reikės pergaltoti išvini-

narių suvažiavimą nutarti, kaip ir kuo prisidėti prie Lietuvos valstybės atstatymo darbų, nenuskriaudus išsivijos veiklos. Nariai nusprendė milijoną dolerių, kaip vienkartinę dovaną, atskirti nuo Fondo pagrindinio kapitalo Lietuvos kultūros ir švietimo reikalams. Fondas, sutvarkęs teises procedūras ir gavęs Lietuvos projektų sąskaitas į rankas, jau yra išmokėjęs apie pusę milijono dolerių.

Visgi, kai kurie nariai pageidavo, kad Fondas daugiau pastangų dėtų Lietuvos labui. Taigi, pagal 29-to Fondo narių suvažiavimo nutarimą, šią vasarą Lietuvių fondas paštu pavienių narių atsiklausė, kaip toliau

ma", "apleido senuosius Marquette parko bičiulius". Jau pagyvenus keletą mėnesių Lietuvių centre Lemon-te, tačiau, daugumas, atrodo, įprato: apsilanko seni draugai, naujos draugystės susipina ir centre dirbantys ir gyvenantys ištisia ranka parodyt kelią.

Gruodžio 12 dieną, Lietuvių fondas suruošė įkurtuves. Šventiškai papuoštoj Lemonto centro salėj Fondas vaišino pusrėčio šimto svečių, dalino jaunimėliui geltonus, žalius ir raudonus balionus, o pasirašantiems aukos čekius ir net aukas apgalvojantiems davė Lietuvių fondo plunksnas. Su Lietuvių fondo veikla susirinkusius supažindino jo vadovai: valdybos pirmininkas Stasys Baras, tarybos pirmininkas Povilas Kilius ir Fondo įkūrėjas dr. Antanas Razma, o naujai išrinkta tarybos pirmininkė Marija Remienė įteikė centro Tarybos pirmininkui Rimvydui Rimkui 10,000 dolerių paramos čekį. Daug kas dar stabtelėjo apsidairyti Fondo naujose patalpose, kurios buvo įrengtos naujais baldais, Standard Federal banko pirmininko Dovydo Mackevičiaus dėka. Aukos nebuvo renkamos per įkurtuves – Lietuvių fondas vaišino ir sveikino savo naujuosius kaimynus – visgi šia proga įstojo 6 nauji nariai ir

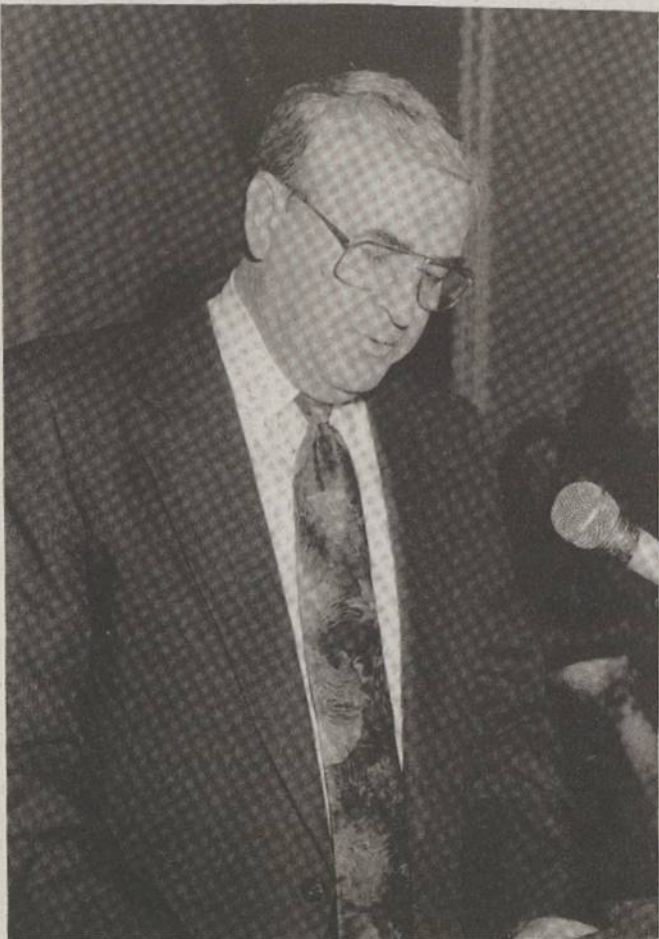
buvo suaukota net 2,000 dolerių!

O kaip su Lietuvių fondo ateitimi? Reikia auginti narystę, įtraukti jaunąją kartą, kuri supratęs fondo vertę, užimtų jau pribrendusių įkūrėjų vietas bei darbus. Pradėta ištisus metus užsiėmianti programa prisijaukinti jaunas šeimas. Lietuvių fondas, gi, remia lituanistines mokyklas. Lietuviškai vadovėliai tėvams kainuotų du sykius daugiau, jeigu Fondas neremtų jų leidimo. Fondas šelpia ir jaunimui mielas organizacijas: lietuviškas patalpas bei centrus, tautinių šokių ir dainų vienetus, jaunimo sąjungą, ateitininkus, skautus, suvažiavimus, seminarus, konkursus, stovyklas, spaudą, radijo valandėles ir t.t. Šias jaunas šeimas fondas apakins savo žibancia statistika, pvz.: daugiau 6,500 fondo narių yra suaukoję su viršum šešis milijonus dolerių. Lietuvių fondas jau yra parėmęs lietuvių išlaikymą beveik keturių milijonų dolerių pajamomis. Vien studentų stipendijoms skirtas pelnas greit sieks milijoninę sumą. Fondo įkūrimo metais narystės mokestis buvo 100 dolerių. Šių dienų kainom, turėtų būti imama 430 dolerių! Tačiau, nežinurint 31 metų infliacijos, nario mokestis tebėra 100 dolerių. Taigi narystė fonde yra ke-

turiais sykliais lengviau prieinama negu praeity. Lietuvių fondas įrodo, kad visuomet buvo verta į fondą įsirašyti, dabar yra ypač verta fondui aukoti, o atečiai yra verta dirbti fondui, ir per fondą lietuvių.

Prieš lituanistinių mokyklų Kalėdų eglutes, Lietuvių fondo vadovybė ir igaliojiniai tapo nykštukais ir apsilankė klasėse, dovanų palikdami mokyklinių reikmenų maišius. Geltoni, žali ir raudoni pieštukai, plunksnos, trintukai, liniuotės ir drožtukai pajvairins šeštadienines pamokas. Grįžtant į namus, Lietuvių fondo darbuotojų ausyse vis girdėjosi vaikiškas kikenimas, o akyse matėsi neišdildstančios skaidrios šypsenos – aiškus priminimas, kam Fondas iš tikrųjų tarnauja, kodėl Fondas tiek metų nuoširdžiai darbuojasi.

Atsiminkime, ypač artėjančių svenčių proga, kad yra gera ir smagu gauti dovaną, bet didesnės laimės susilaukiame, dovanodami kitiems. 1994 metams aštant, pasiryškime tą mintį įgyvendinti, taip paversdami kiekvieną dieną Kalėdomis. Lietuvių fondo vadovybė jums visiems linki džiaugsmingų ir sveikų Šventų Kalėdų ir gražiai pražydinčių naujųjų metų!

Lietuvių Fondo Tarybos pirmininkas Povilas Kilius sveikina svečius LF baliuje 1993. XI. 6 Martine pokylių salėje.

Jono Tamulaičio nuotr.

jos veiklą, keisti nebegaliojančius statusus ir senus pozitūrus. Fondo būstinė, daug metų maloniai prisi-glaudus lietuviškoje apylin-kėje tarp daugiamėčių draugų, pradėjo net per užrakin-tas duris jausti rimtą grės-mę. Kaip nelauktinas žadin-tuvus, šie įvykiai pažadino ant praeities pasisekimų atsi-rėmusią Fondo vadovybę.

Taip ir Lietuvių fonde prasidėjo naudingų pasikei-timų ir taikingo perversmo metai. Rasti naujus būdus spręsti nuolatines proble-mas – pvz., narių verbavi-mo, pelno skirstymo, rašti-nės tvarkymo – tai Lietuvių fondui tapo gyvybinis klau-simas.

Pirmiausia, kam reika-lingiausia Lietuvių fondo parama? 1991 metais Fon-das buvo suaukęs specialų

tvarkyti jų įnašą: ar palikti pagrindiniame kapitale toliau remti lietuvišką veiklą išsivijoje ir Lietuvoje; ar įnašą visam laikui atimti iš fondo kapitalo ir atiduoti tiesiogiai Lietuvos reika-lams? Rezultatai: tik 184 nariai pareiškė norą turimų įnašų dalį, t.y. 150,212 do-lerių, perduoti Lietuvos švietimo ir kultūros reika-lams. Didelė dauguma na-rių savo įnašus paliko ir toliau Lietuvių fondui tvarkyti. Visi nariai turėjo progą demokratiškai pareikšti sa-vo nuomonės ir įvykdyti sa-vo valią.

Savo tikslus persvarstęs, Lietuvių fondas ėmėsi su-rasti naują šeiminką. Spa-lio 27-tą dieną Lietuvių fon-das atsirado tarpdury. Buvo prieštaravimų ir dejonų, kad Fondas "išbėgo į kai-

Dalis LF stipendininkų, susirinkusių į LF pokylį lapkričio 6 d. Martine pokylių salėje, kur jiems buvo įteikti čekiai.

Maironio lituanistinėje mokykloje Lietuvių Fondo kalėdines dovanėles mokiniams įteikia LF jauniausia Valdybos ir Tarybos narė R. Steponavičiūtė. Šalia jos mokytoja p. Janušienė, kairėje padėjėja p. Rudaitytė.

FOTOGRAFIJA

Vladas Vjelks

Prieš daugiau kaip pusimtį metų Lietuvoje buvo išleista knyga "Fotografuoti gali kiekvienas". Tuo laiku fotografija buvo labai rimtas reikalas. Buvo specialios fotografų dirbtuvės. Bet nebuvo vadinamos dirbtuvėmis. Tai labai vulgariu. Skelbta, kad tai foto atelje. Retas kas žinojo ką reiškia "atelje" Bet tai pridurodavo labai daug prestižo tokiai paslaptinai įstaigai, kuri tavo veidą, o jeigu nori ir visą kūną, perkeldavo į fotografiją, kurią gali padovoti savo giminėms arba mylimai mergaitei su užrašu kitoje pusėje: "Amžinam atminimui". Tik tos mergaitės nevisai suprasedavo amžinumo reikšmę.

Tie fotografai turėjo specialias dekoracijas. Už tavo nugaros galėjo būti gėlėmis nusėtas parkas. O gal rūmai su puikia kolonada. Kai kurie turėjo net stalelius su vazomis, pilnomis gėlių (dirbtinų). Bet kas supras ir kas aiškinsis – galėjai padėti ranką ant tokio stalelio. Jei-gu fotografavosi vyras su žmona, tai žmonelė sėdėdavo puošnioje kėdėje, o vyras už jos, padėjęs ranką ant pečių. Tuo buvo aiškiai su-tvirtinamas vedybinis sakramentas.

Ir štai, atsirado arogantas, kuris raštu pareiškė, kad "fotografuoti gali kiekvienas". Tokiu pavadinimu buvo išleista knyga 1931 m. Čia šiek tiek buvo išmesta iš lygsvaros visa fotografijos prakilni tradicija. To entuziazmo pagautas, individas įsigydavo dėžutę, kuri buvo vadinama foto aparatu. Sodindavo savo gimines darželiuose ar prie paminklų ir paliepęs nejudėti paspausdavo mygtuką. Pagal knygą ir pagal jį turėjo būti puiki fotografija. Nevisados. Kažkur paslaptinų aiškinimų ir chemikalų labirintuose fotografijoje būdavo taip tamsu, kad lyg būtų naktį fotografuota. Arba taip šviesu, lyg visi dalyviai dangaus aukštybėse atsiradę.

O dabar fotografuoja ne kiekvienas, bet visi. Knygos autoriaus pranešystė išsipildė. Tik ar jis numatė, kad fotografinė technika labai pasikeis. Atsirado spalvos, atsirado automatiniai aparatai. O tie automatai tiesiog stebuklas. Paspaudi tik vieną guzikėlį. Atiduodi savo filmą kur nors specialistams. Ir pats nustembi, kad viskas taip gražiai atrodo.

Fotografai negali atsi-džiaugti. Bet ar jo fotogra-fuoti labai linksminasi. Tetulė raukosi. Jos sijonas at-

rodo suglamžytas. Dėdė ir-gi nesišypso. Ant jo galvos keli plaukai taip pasistoję, kad aiškiai gali suprasti, jog tiek jų ir belikę. Žmona visai nepatenkinta. "Ar aš žvaira? Aš tik sekundei žvilgtelėjau ar vaikai tvar-kingi, o tu ėmei ir paspau-dei. Dabar aš atrodau žvai-ra" Švogeris reiškia preten-zijas dėl stikliuko, kurį jis rankoje laiko. "Aiškiai ma-tyt, kad stikliukas tuščias. Reiškia aš išgėriau nelauk-damas eilės. Pristatai mane girtuoklių" Uošvė reiškia nepasitenkinimą, kad foto-grafijoje atrodo lyg būtų šimto metų, o ji tik devy-niasdešimt penkių.

Šioje vietoje norėčiau su-stoti ir pareikšti savo mintis,

liečiančias fotografinį me-ną. Nepaprasta pažanga pa-daryta fotografiniame mene. Daug išradimų patobulino foto aparatus. Bet mums reikia dar vieno genijaus, kuris išrastų aparatą foto-grafuojantį mus tokius, ko-kius mes savo mintyse vaiz-duojame. Visiems būtų ge-riau.

Mano draugas Florijonas sako: "Fotografinis menas labai nusmuko. Štai, saky-sime, lankiaus kokiame po-būvyje. Kažką reikia pa-remti. Sukinėjasi fotografai su foto aparatais rankose. Žinoma, kad be reikalo ne-nešioja. Fotografuoja. Žiū-riu į fotografiją ir negaliu savęs atpažinti. Lyg jie ne mane, bet mano ateitį foto-grafuotų. Gal taip atrodysiu tik po penkiasdešimtmečio.

O vis dėlto, fotografuoti negali kiekvienas. Kai ku-riems reikėtų uždrausti.

Daytona Beach, Florida

DANUTĖS GRAUSLYTĖS KONCERTO PASIKLAUSIUS

Spalio mėn. mūsų telkinį su geru koncertu aplankė Lietuvos liaudies meno ansamblis Armonika, o lapkričio mėn. 19 d. gerėjomės nauju, kylančiu talentu, viešnia iš Lietuvos, mezzo-sopranu Danute Grauslyte.

Danutė Grauslytė Amerikos lietuviams jau yra pažįstama. Ji šį rudenį yra koncertavusi keliuose telkiniuose, o į Daytoną Beach lietuvių telkinį solistę pakvietė Birutė Kožicienė, "Saulutės" organizacinio komiteto vardu.

Čia solistę Birutė Kožicienė ir globojo apie trejetą savaičių.

Į ruošą sol. Danutės Grauslytės koncertą, lapkričio 19 d. Prince of Peace parapijos salėn susirinko virš 80-ties žmonių, kas mūsų telkiniui tai gana daug.

Prieš koncertą vieną sek-madienį solistė Danutė Grauslytė lietuviškų pamal-dų metu pagiedojo porą gra-zių giesmių, kas prisidėjo ir prie koncerto sėkmės.

Danutė Grauslytė baigu-si Vilniaus Muzikos Akade-

miją 1993 m. Tobulinosi pas prof. Andre Orlowitz, Kopenhagoje, Danijoje. Laimėjusi laureatės vardą Lietuvos Jau-nųjų Dailininkų konkursuose ir Medinšo Tarptautiniame konkurse Rygoje. Koncerta-vo Lietuvoje, Latvijoje, Rusi-joje ir pagaliau jau JAV ir Kanadoje.

Gražios išvaizdos, gra-zios laikysenos, turi gražų mezzosoprano balsą. Atrodo pirmieji bandymai jai ža-da gražią ateitį, tačiau į di-desnes aukštumas kopiant jos laukia didelis darbas.

Prieš koncertą Birutė Kožicienė pasveikino solis-tę pirmą kartą koncertuojan-

čią mūsų telkinyje ir visus koncerto dalyvius, padėko-dama Saulutės organizaci-nio komiteto vardu už paro-dytą viešniai ir koncertui deramą dėmesį.

Solistė pirmoje koncerto dalyje padainavo C Saint-saens Dalilos ariją iš operos "Samsonas ir Dalila", Mig-non ariją iš operos Mignon, G. Bizet iš operos Carmén: arijas Habanera, Būrimo sceną ir Segidilją.

Antroje koncerto dalyje girdėjome penkias svetimų-jų kompozitorių dainas: D. Kern – "Žiedų pūga", O. Cremier – "Kai miršta mei-lė", M. Sandoval – "Pas dė-dulę Visente", ir "Romeria Martana", E. Granados – "Nedrasus macho".

Arijas ir minėtas dainas daugumoje atliko origina-liomis kalbomis. Pabaigoje nuotaikingai, tikrai gražiai ir gyvai, suskambėjo ir mū-sų kompozitorių trys dai-nos: St. Šimkaus – "Pamilė-jau vakar", harm. liet. liau-dies daina ir J. Tallat – Kelp-šos – "Sakė mane šiokią" – harm. taip pat liaudies daina ir trečioji liet. daina publi-kai prašant.

Akomponavo Carol Bel-din, Daytona Beach Com-munity College profesorė.

Solistei ir akomponiato-rei, koncerto pabaigoje, Onutė Karašienė ir Kazlaus-kienė įteikė gėlių puokštes.

Jurgis Janušaitis

Parsiduoda Condominium

Chautauqua Lake Estates
Mayville New York
2 miegamų 2 vonios 1150 sq. ft.
216 - 371-0204
ir Avon sportiškas pripučiamas laivas 14 pėdų (40,41,42)

23200 Chagrin Boulevard • Beachwood, OH 44122
Phone (216) 595-9999 Fax (216) 595-9005

Po koncerto Daytona Beach, FL. Iš k. į d. solistė Danutė Grauslytė, Birutė Kožicienė – koncerto rengėja ir akomp. prof. Carol Beldin. Donato Stuko nuotr.

KALĖDINIAI SIUNTINIAI IR TRANSPAK

Talpintuvai į Lietuvą siunčiami kas savaitę. Skubiems siuntiniams – **AIR CARGO** Pinigai pervedami doleriais..

ŠVENTINIAI ŽIEMOS SIUNTINIAI:

\$39 – aspirino 250 tbl., multivitaminų 250 tbl., tirpi kava, malta kava, tirpi arbata "Citron", kakava, apelsinų koncentratas, vafiliai, aliejus, mėsos konservai.

Viskas užsienietiška

\$ 98

Dešra 1.5 kg
Margarinas 1 kg
Tirpi kava 200 g
Kakava 400 g
Majonezas 0.5 kg

Mėsos konservai 3 dėž.
Aliejus 3 ltr.
Vafiliai 3pok.
Ryžiai 2.5 kg
Konservuota silkė 0.5 kg

Sprotai 3 dėž.
Olandiškas sūris 1.5 kg
Malta kava 300 g
Makaronai 2.5 kg
Aspirinas 250 tbl.

Apelsinų koncentr. 1.5 ltr
Riešutai 1 kg.
Cukrus 4.5 kg
Džiov. abrikosai 1 kg
Multivitaminai 250 tbl.

Viskas užsienietiška 55 svarai = 25 kg

• Dešros lietuviškos, aukščiausios kokybės

\$ 75 įvairaus maisto be mėsos.

Prie visų maisto siuntinių galite užsakyti didesnę kiekį aspirino ir vitaminų. Siųskite per seniausią persiuntimo į Lietuvą įstaigą

TRANSPAK RŪTA DEGUTIENĖ

216 **943-4662**

28262 Chardon Rd. Willoughby Hills, OH 44092

TRANSPAK Chicago tel. 312 436-7772 • 2638 W. 69th Street CHICAGO, IL 60629

TERŠIMO IŠVENGIMAS DIDŽIUOSE EŽERUOSE

Saulius Šimoliūnas

Didieji ežerai sudaro didžiausią vienetą pasaulio nesūrus vandens. Pagal paviršių Aukštesnysis ežeras yra antras didžiausių pasaulyje. 40 milijonų amerikiečių ir kanadiečių gyvena tų ežerų baseine. Nežiūrint savo didumo, jie yra užteršti nuodingais chemikalais. To užteršimo priežastys yra žemės ūkio, pramonės ir miestų išsivystymai. Tam tikri chemikalai yra pasklidę per visą baseiną.

1978 metais JAV ir Kanada pasirašė Didžiųjų ežerų vandens kokybės sutartį, kuri buvo pavesta prižiūrėti Bendrai tarptautinei komisijai, kurią Kanados ir JAV valdžios siūnčia po 3 atstovus. Kol kas Prezidentas Bill Clinton ir Kanados premieras Jean Chretien nepasiuntė naujų atstovų. Spalio mėn. Windsore, Ontario provincijoje įvyko šeštasis komisijos suvažiavimas. Komisija priėjo išvados, jog reikia sumažinti chlorino vartojimą ypač organinėse medžiagose. Gamtos apsaugos draugijos remia komisijos sprendimą, tačiau pramonė tam priešiasi.

Komisija turi įvairias tarybas. Viena iš svarbiausių tarybų yra Didžiųjų ežerų vandens kokybės taryba, kuriai vadovauja iš JAV pusės Valdas Adamkus ir iš Kanados pusės Denis Davis. Ši taryba rekomendavo jog JAV ir Kanada imtųsi iniciatyvos praveisti pasaulinę konvenciją uždrausti gaminti, eksportuoti, parduoti, dalinti, vartoti ir aplinkon paleisti DDT, dieldriną, PCB, chlordaną.

Jau virš 10 metų man, kaip Michigano atstovų rūmų speakerio komisijos dėl Didžiųjų ežerų nariui, Detroito upės pataisymo plano tarybos nariui ir tos tarybos delegatui į Ontario pataisymo planų komitetą, dirbant šį darbą, dar neteko sutikti valdžios ir žmonių sluoksniuose daugiau gerbiamo žmogaus kaip dr. Valdas Adamkus. Jis atkakliai ir be reklamos kovoja dėl Didžiųjų ežerų išvalymo. Jis yra puolamas pramonės atstovų ir jų sąjungininkų valdžioje ir spaudoje. Vis dėlto dr. Adamkus yra visuo-

met pasiruošęs su gerais paaiškinimais, kurie randa vietą naujuose įstatymuose ir taisyklėse.

Kokia padėtis yra dabar Didžiuose ežeruose? Pramonė yra daugumoje atsilikusi, jei tektų palyginti su Kalifornija, ypač popierio ir plieno gamyboje. Tačiau čia konkurencija iš pažangių kraštų, kaip kad iš Skandinavijos, gal ir paspartins vietinę pramonę susiimti ir pradėti pažangos darbą.

Kokių vaidmenį vaidina valdžia? Įvairūs apklausinėjimai rodo, jog susidomėjimas aplinkos teršimo sumažinimu yra net svarbesnis, negu ekonominis gerbūvis. Tai girdi ir Ottawą, ir Washingtoną. Tačiau dr. Valdas Adamkus yra daugiau retenybė, negu įprastinis valdžios biurokratijos atstovas. Gi lietuviai, dirba daugiausia US EPA 5-tame regijone, kuriam vadovauja dr. Adamkus, yra daug prisidėję prie biurokratijos išjudinimo.

Daugiau kaip prieš 20 metų Prezidentas Richard Nixon pasirašė įstatymą Amerikoje sunaikinti vėžį. Tuomet buvo sakoma, jog 80% visų vėžio rūšių yra sukeliama teršimu. Vėliau pramonė ir valdžia pradėjo atsisakyti šių skaičių. Gi Didžiųjų ežerų studijos su žuvimis, paukščiais, ir pagaliau žmonėmis parodė, jog pirmą kartą skaičius buvo teisingas, o gal net didesnis negu 80%. Gaila, kad gydytojų sąjungos, išskyrus Michigano, nesiėmė tai pranešti žmonėms.

Savo trumpą pranešimą noriu baigti dvejoms rekomendacijomis. Pirmą rekomendaciją – tai dalyvauti gamtos apsaugos draugijų veikloje ir remti tinkamus valdžios pareigūnus. Reikia rašyti laiškus Prezidentui Bill Clinton dėkojant už dr. V. Adamkaus paskyrimą vadovauti US EPA 5-tam regijonui. Antra, kadangi mes gyvename apkrėstuose Didžiuose ežeruose, todėl mes turim ypatingai kovoti prieš vėžio ligą. Geriausias atsakymas ateina iš ankčiau minėto Linus Pauling – imkite nuo 10 iki 20 gramų į dieną vitamino C ir 1 gramą į dieną vitamino E. Be-

Maldos būrelio nuotrauka. Sėdi: A. Šenbergienė, M. Kižienė, kun. K. Žemaitis, E. Bridžiuvienė. Stovi: O. Žilinskienė, D. Čipkienė, M. Titienė, A. Ožinskienė, R. Čepulienė, S. Stasienė, E. Malskienė, A. Petukauskienė.

je, ši studija jau yra pradėta prieš porą metų National Institute of Cancer. Rezultatai yra daug žadantys.

(Paskaitos skaitytos Aštuntame Mokslo ir Kūrybos simpoziume, Chicagoje su trumpinta apžvalga).

Dr. Linas Vaitkus ir dr. Antanas Bacevičius skiepia šv. Jurgio parapijos narius nuo gripo. G. Juškėno nuotr.

MALDOS BŪRELIS

1993-ųjų metų rudenį suėjo dešimt metų, kaip kun. J. Kidyko J.S. buvo noras sudaryti grupę padiskutuoti, pasidalinti gyvenimo ir religinėm temom, pasimelsti. Kadangi man pačiai sunku kitur nuvykti taip ir renkames mūsų namuose kas dvi savaitės. Vieną kartą, kaip buvau ligoninėj, rinkomės ligoninės koplytėlėje. Iš pradžių pravedė kun. J. Kidykas J.S., kun. L. Zaremba J.S., kun. J. Sukackas J.S. dabar pačios – iš eilės.

Kun. K. Žemaitis mielai atvyksta specialiom progom. Jis aukoja šv. mišias mūsų visų intencijom. Kun. Gediminas Kijauskas J.S. irgi yra apsilankęs. Svečių turėjom ir iš Lietuvos: kun. R. Mikutavičius, kun. K. Ralys, kun. S. Kazėnas, kun. A. Paliokas, Nijolė Sadūnaitė ir eilė giminių.

Būrelis adoptavo vieną našlaitį Lietuvoje. Jį finaciniai remiam kas mėnesį ir kiekvieną būrelio narė prisideda. Ir kitom progom būrelis yra prisidėjęs vaisiais ir kitokiom mediciniskom pagelbinėm priemonėm Lietuvos žmonėms.

Per šį dešimtmetį keičiasi veidai, bet mūsų tikslas lieka; valandėlę sueinam,

susikaupiam, pasidalinam mintimis, meldžiamės už Lietuvą ir žmoniją. Bandom geriau pažinti Dievo pasaulį.

Visos narės pasisako, kad būrelio suėjimai duoda daug dvasinio peno ir yra laukiami. Dabartiniu metu yra apie dvidešimt būrelio narių.

Mirga Kižienė

18021 Hiller Ave.
Clev. OH 44119

VERTINGI ALBUMAI

Gera proga įsigyti menišką grožio albumą *"Einu per Lietuvą"*. Tai jau trečioji lietuvių fotomenininko Juozo Polio kelionė per Tėvų žemę.

Anksčiau išleisti albumai – "Gimtoji žemė Lietuva", "Atgimstanti Lietuva".

Naujame albume jau Lietuva pabudus, gražiausios ir brangiausios jos kraštovaizdžio vietos, svarbūs įvykiai, šventės. Albume rasime ir lietuviškąją Ameriką: lietuvių bažnyčias, paminklus. Nepaprastai jautrus ir šiltas albumo tekstas, kurį parašė šviesios atminties prof. Česlovas Kudaba.

Kiekvieno albumo kaina po 18 dol. Užsakant paštu reikia pridėti po \$3.00 persiuntimo išlaidomis.

Clevelando šv. Jurgio parapijos rudens festivalio šeimininkės.

G. Juškėno nuotr.

PATRIA

2638 W. 71 St., Chicago, IL 60629,

tel. (312) -778-2100

Didelis pasirinkimas dovaninių bei buitinių prekių, pageidaujama ir Lietuvoje. Dėl specialiai sumažintų kainų klausykitės Šluto radijo valandos sekmačieniais nuo 7 iki 8 val. ryto, 1450 AM banga.

CLEVELANDE ir apylinkėse

A.† A. APOLONIJA ŠENBERGIENĖ

gerų darbų rūpestinga vykdytoja, visą gyvenimą skautams rodanti pavyzdį, mirė gruodžio 25 d. rytą. Mirė į paskutines Kūčias sukvietusi savo vaikus ir anūkus. Mirė sulaukusi 87 metus.

Gruodžio 28 d. Jakubs laidotuvių namuose su velione buvo gražus atsisveikinimas, o gruodžio 29 palaidota Visų Sielų kapinėse.

Apie velionę artimiausiu metu bus plačiau parašyta.

MIRĖ A. MAČIULIENĖ

Gruodžio 11 d. Lakewood mirė Arnhil Mačiulienė. Velionė buvo prieš tris metus mirusio Dr. Jono Mačiulio našlė. Liko liūdinčios dukros Rūta ir Dalia su vyru Kevin Hupcey, giminės New Yorko valstijoje, Norvegijoje ir Lietuvoje.

Velionė, po maldų Nick-

EUROPA TRAVEL 692-1700

LOWEST AIR FARES
available – worldwide

EXPERTS ON TRAVEL
TO E. EUROPE

passports • visas
prepaid tickets

SERVING OUR COMMUNITY FOR OVER
35 YEARS

"LEADERS IN LOW COST TRAVEL"

atlanta IE, Inc.

AIR CARGO

SIUNTINIAI LAIVU

MAISTO SIUNTINIAI

PINIGŲ PERSIUNTIMAS

VISA TAI GREITAI IR SAUGIAI PRISTATYSIME Į LIETUVĄ,
LATVIJĄ, ESTIJĄ, RUSIJĄ, BALTARUSIJĄ IR UKRAINĄ

2719 West 71 Street, Chicago, IL, 60629
(312)434-2121 ; 1-800-775-SEND

MŪSŲ SKYRIAI:

636 East 185th Str., Euclid, OH, 44119
tel. (216)481-0011

447 Correy Ave., St. Pete Beach, FL, 33706
tel. (813)363-7700

85-17 101 Str., Richmond Hill, NY, 11418
tel. (718)441-4414

JAKUBS AND SON Laidojimo Įstaiga

William J. Jakubs Sr.,
William J. Jakubs Jr.,
Keneth Schmidt ir
Barbara Jakubs Schmidt

Licenzijuoti direktoriai ir balzamuotojai
936 East 185th Street, Cleveland, Ohio 44119
Tel. (216) 531-7770

Laidotuvių koplyčia erdvi, vėsinama
teikianti jaukią atmosferą liūdesio valandoje.
Didelė aikštė automobiliams pastatyti.

HOME

Federal Savings Bank

PRAŠAU APLANKYTI MŪSŲ BANKĄ

HOME FEDERAL *didžiuojasi būdama dalis jūsų apylinkės*

Nuo 1911, HOME FEDERAL padėjo tokioms šeimoms kaip jūsų gauti geromis sąlygomis paskolas ir patarnavimus finansinėse operacijose.

HOME FEDERAL siūlo šiuos patarnavimus:

- Aukštas palūkanas už santaupas
- Čekių santaupas
- Namų paskolas
- Paskolos namų remontams
- ir kitas paskolas labai palankiomis sąlygomis.

HOME Federal Savings Bank

798 East 185th Street, Cleveland, Ohio

Darbo valandos:

Pirmadienio – ketvirtadienio	9:00 – 4:00
Penktadienį	9:00 – 6:00
Šeštadienį	9:00 – 2:00

Telefonas 529-3059

Rose Marie Balogh, Branch Manager

FDIC INSURED

EQUAL HOUSING LENDER

els laidotuvių namuose, gruodžio 15 d. buvo palaidota Lakewood Park kapinėse šalia vyro. Ger.J.

KREDITO KORTELĖS UŽ PAŠTO PATARNAVIMUS

Pradėtas naujas bandymas – JAV pašto įstaigos vietoje pinigų ar čekių leidžia mokėti už patarnavimus kredito kortelėmis. 555 JAV pašto įstaigose ga-

lima kredito kortele pirkti 29 centų pašto ženklą arba mokėti už siuntinių pristatymą. Tuo tarpu neleidžiama jomis mokėti už pinigines perlaidas. Toks bandymas yra vykdomas Washington, Dallas – Fort Worth ir Orlando, FL srityse.

Pašto pareigūnai spėja, kad už pusantrų metų tokie patarnavimai bus išplėsti į visas 33,000 pašto įstaigas šiame krašte. Pašto Tarnyba nenori atsilikti nuo UPS arba Federal Express bių,

Ger.J.

PARENGIMAI

1994 M.

• KOVO 5 & 6 d. – Žaibo Dienos Vakarų-loterija "Reverse Raffle", sporto varžybos, etc.

• KOVO 26 d. 7 v.v. Šv. Kazimiero lit. mokyklos choro Pavasarinis koncertas, Dievo Motinos salėje.

• BALANDŽIO 17d. 4 v. p.p. Jungtinio choro Toronto "Volungės" ir "Dievo Motinos" Religinis koncertas, D.M. parapijos šventovėje.

• BALANDŽIO 23 & 24 d. d. Š. Amerikos Lietuvių 1994 m. Jaunučių Krepšinio Pirmenybės Clevelande. Rengia LSK ŽAIBAS

Patarnavimas Jūsų elegantiškam stiliui...

Normandy Party Center

Leiskite mūsų kulinarijos specialistams sukurti puikų vestuvinį balių ar kitokios paskirties vaišes

585-5850

Skambinkite nemokamai paragauti mūsų maistą!

30310 Palisades Pkwy.

Wickliffe, OH 44092

Pilnas patarnavimas mūsų salėje arba pristatoma į kitas vietas

TAUPA

Lithuanian Credit Union

Lietuvių Kredito Kooperatyvas

767 East 185th Street • Cleveland, OH 44119

481-6677

DARBO VALANDOS

antradienį, trečiadienį ir ketvirtadienį * 9:00 vr – 4:00 pp *
penktadienį * 9:00 vr – 6:00 pp * šeštadienį * 9:00 vr – 12:00 pp *

sekmadienį parapijoje * 11:00 vr – 12:00 pp *

* Kiekviena taupomoji sąskaita federalinės valdžios (NCUA), apdrausta iki \$100,000 *

MATAS REALTORS

NORMLS

Broker RITA MATAS – G.R.I. – state certified
real estate appraiser

2412 CEDARWOOD ROAD
PEPPER PIKE, OH 44124
(216) 473-2530

18021 MARCELLA ROAD
CLEVELAND, OH. 44119
(216) 486-2530

ADV. VYTAS MATAS – teisinis patarėjas

DIRVA

A.P.P.L.E. IR PEDAGOGAI IŠ LIETUVOS

VIII Mokslo ir Kūrybos Simpoziumo, Pedagogikos sesijoje, pranešimus darė: Julius Veblaitis (APPLE organizacija, jos įkūrimas, siekiai ir rezultatai), Regina Petrauskienė (Mokytojų resursų ir tobulinimosi centrų tinklas Lietuvoje) ir pedagogai iš Lietuvos: Kazimieras Pulmonas, Liet. mokytojų kvalifikacijų instituto vice-direktorius (Liet. mokytojų kvalifikacijų instituto ir APPLE bendravimas, jo svarba ir atsiekimai), Vytautas Karvelis, Šiaulių pedagoginio instituto specialiosios pedagogikos profesorius (Specialioji pedagogika ir jos Perspektyvos) ir Vanda Aramavičiūtė, Vilniaus universiteto pedagogikos katedros profesorė (Vyresniojo moksleivio dorovinė pozicija ir jos ugdymas Lietuvos mokykloje).

Pasibaigus simpoziumui, Chicagos ir apylinkių APPLE (Amerikos mokytojai-Lietuvos mokykloms) nariai, gruodžio 3 d. dar susiruošė su svečiais iš Lietuvos vakaronę Jaunimo Centro kavinėje. Į ją susirinko gausus būrys tautiečių.

Vakaronę pradėjo ir svečius apibūdino Nijolė Martinaitytė. Kartu su Ritone Rudaitiene jos kėlė klausimus, į kuriuos Lietuvos pedagogai atsakinėjo.

Kazimieras Pulmonas kalbėjo apie Liet. mokytojų kvalifikacijų instituto bendravimą su APPLE, iškėlė buvusios švietimo sistemos ydas ir bėdas, papasakojo apie dabartinės švietimo reformos tikslus ir principus, organizuojamus mokytojų tobulinimosi židinius bei to-

limesnius planus.

Prof. Vanda Aramavičiūtė palietė Lietuvos jaunimo susilpnėjusią moralinės ir dvasinės kultūros problemą, iškėlė reikalingumą jaunimą priartinti, vėl atvesti į dorovinių vertybių plotą.

Prof. Vytautas Karvelis kalbėjo apie specialiosios pedagogikos vietą bendroje pedagogikoje, apie dabartinę jos kryptį, APPLE įtaką tvarkant specialiųjų poreikių vaikų bei suaugusių asmenų mokymą, auklėjimą ir globą. Apgailestavo trūkumą lėšų aklųjų bei kurčiųjų mokymo priemonėms išleisti.

Visi kalbėtojai išreiškė nuoširdžią padėką APPLE nariams, rėmėjams ir bičiuliams už paramą Lietuvos švietimui ir mokytojams. Dosnių aukotojų dėka, virš 1000 Lietuvos mokytojų buvo aprūpinti stipendijomis, ir todėl galėjo pereitą vasarą lankyti APPLE kursus Vilniuje, Marijampolėje, Klaipėdoje ir Birštone.

Vakaronės metu buvo galima apsirūpinti informacine medžiaga bei statistika apie APPLE veiklą, taip pat pasidžiaugti nuotraukų montažais iš paskutiniųjų dviejų metų APPLE vasaros seminarų tėvynėje.

Svečiai iš Lietuvos, vietinių pedagogų: Viligailės Lendraitienės, Nijolės Martinaitytės, Stasės Vaišvilienės ir Ritonės Rudaitienės pastangomis, turėjo progą aplankyti visą eilę Chicagos ir priemiesčių švietimo įstaigų. Jie lankėsi lietuvių ir amerikiečių Montessori mokyklėlėse Lemonte ir Beverly; Oak Lawn ir Palos Hills pradinėse mokyklose;

VIII Mokslo ir Kūrybos Simpoziume, Chicagoje: prof. Vytautas Karvelis, Ritonė Rudaitienė ir Kazimieras Pulmonas. Abu svečiai pedagogai darė pranešimus apie švietimą Lietuvoje.
Jono Tamulaičio nuotr.

Marijos aukštesniojoje mokykloje; A.E.R.O. specialiosios pedagogikos kooperatyve; šeimų su specialiųjų poreikių vaikais resursų centre ir Shriners ortopedinėje vaikams ligoninėje.

Lietuvos pedagogų vizitas buvo dar vienas labai konkretus bendradarbiavimo tiltas tarp užjūrio lietuvių ir tėvynės.

Ritone Rudaitienė

SOCIALINIO DRAUDIMO PENSIJOS IR SSI PAŠALPOS

(Supplemental Security Income) jų gavėjams 1994 m. padidės tik 2.6%. Tai bus antras žemiausias Cost of living prieauglis po 1975 m.

Šitoks pensijų padidėjimas yra grindžiamas vartotojų kainų rodikliu (Consumer Price Index) ir tuo pačiu jame atspindi nuosaiki pastarųjų mėnesių infliacija.

Vidurkinis Socialinio draudimo čekis padidės nuo \$657 iki \$674m. o SSI čekiai padidės nuo \$434 iki \$446. Aukščiausia 1994 m. Socialinio draudimo pensija 65 m. pensininkui padidės nuo \$1,128 iki \$1,147.

Pensininkams leidžiamų uždarbių ribos irgi keisis. 1994 m. 65-69 m. amžiaus asmenys, jei dirbs – praras \$1 pensijos už kiekvienus \$3 uždirbtus virš \$11,160 ribos. Dabartinė uždarbio riba yra \$10,560. Ger. J.

Naujų Metų proga

Sveikiname ilgametį Dirvos teisinių reikalų patarėją

advokatą Povilą Chalko,

linkėdami jam ir jo šeimai daug laimės, geros sveikatos ir sėkmės.
Už daugelio metų suteiktus ir dabar teikiamus nemokamus Dirvai patarnavimus širdingai dėkojame

Vilties Draugijos Valdyba
ir DIRVA

Su geriausiais linkėjimais
Šv. Kalėdų ir Naujųjų metų
proga sveikiname gimines,
draugus ir pažįstamus

Danutė ir Vytautas Ramoniai

A. A.

ERIKAI ŠERNIENEI

iškeliavus Amžinybėn, užuojautą reiškiamo Velionės dukrai ALDONAI ŠVARCIENEI, žentui dr. POVILUI ŠVARCUI ir kitiems artimiesiems

Amerikos Lietuvių Tautinės Sąjungos
Los Angeles skyrius

Motinai, uošvei, senelei ir prosenelei

ERIKAI ŠERNIENEI

Toronte mirus, giliai užjaučiu visą plačią ŠERNŲ, ŠVARCŲ ir MEIKLEJOHN giminę

Rūta Sakienė

A.P.P.L.E. vakaronė – Švietimo reformas Lietuvoje. Iš kairės: Nijolė Martinaitytė, prof. Vytautas Karvelis, Ritonė Rudaitienė, Kazimieras Pulmonas ir prof. Vanda Aramavičiūtė.
Dr. F. Kauno nuotr.